

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Redni oddelki: Ljubljana, Prešer-
nova ulica 4. — Telefon št. 2492,
Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Ljubljana: Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842; Praha číslo
78.180; Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina: 25.— Din.
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Gandijev ultimatum

Indijski nacionalisti se udeležijo indijske konference
samo pod pogojem, če bo vlada podpirala njihove težnje
in amnestirala politične kaznenice

London, 19. avgusta s. Po zaključku mi-
rovniških pogajanj v Pooni je Gandi
kakor znano pretekli petek poslal indij-
skemu podkralju lordu Irwinu pismo, ki je
imelo po poročilu diplomatskega poročeval-
ca »Daily Telegrapha« sledečo vsebino:
»Uvodoma izjavlja Gandi, da spoznava, da
podkralj in angleška socialistična vlada
sposobni močne konservativne in liberalne
opozicije morda ne bosta mogla dati Indiji
zadostne garancije za to, da bo indijska
konferenca prinesla Indiji neodvisnost in
jo dvignila v stalež dominijonov. Zato za-
hteva, da se morata podkralj in angleška
vlada obvezati, da bosta po svojih močeh
podpirala za konferenco mizo težnje indij-
skih nacionalistov. Če bosta prevzela tak-
šno obveznost in jo potrdila z zagotavljanjem
amnestije za vse politične jetnike, bi bili
indijski nacionalisti pripravljeni pripravi-
ti ustavni gibanje za državljansko nepo-
slušnost in bojkot proti angleškim izdelkom
»Daily Telegraph« imenuje v uvodniku

to Gandijevo poročilo ultimatum in pravi,
da ponavlja samo neizvedljive zahteve, ki
jih je postavil že pred meseci. Gandi je svoj
program spremenil le v toliko, da noče
več diktirati politike angleškemu parlamen-
tu, temveč vladi. Mirovni korak, ki so ga
storili zmerni indijski politiki, je bil potem-
takem brezploden in indijska vlada bo mo-
rala tudi v bodoče samo vršiti svojo dolž-
nost.

Bombay, 19. avgusta s. Položaj v Peša-
varu se je po oficijelnih poročilih vlade po
umiku upornih Afridov izboljšal. Glavna za-
sluga, da so bili Afridi pregnani, gre leta-
lom, ki so metala bombe. Poudariti pa je
treba, da nevarnost afridskih vpadov še ni
odstranjena.

London, 19. avgusta AA. Vodja indijske-
ga odposlaništva, ki bo sodelovalo na lon-
donski konferenci o ustavnih reformah v In-
diji, je princ Sanghi Sahib, ki ga bo
spremljala njegova soproga, ki slovi v
znanstvenem svetu.

Fašistična patrolja izginila na Snežniku

Patrolja miličnikov izginila brez sledu v gozdovih Snež-
nika — Razprava proti atentatorjem na »Popolo di Tri-
este« — Napad na italijanskega odvetnika pri Vodnjanu

Rim, 19. avgusta, s. Dne 1. septembra se
bo pričela pred posebnim sodiščem za za-
ščito države, ki bo v to svrhu preložen v
Trst, razprava proti povzročiteljem atenta-
ta na fašistični list »Il Popolo di Trieste«
in njihovim komplicem. Fašistični uradni
list poudarja ob tej priliki, da bo meč
pravice zadel krivce.

Trst, 19. avgusta, d. Po atentatu na faši-
stičnega tajnika in konfidenta oddelka za
zaščito države Maragonija in njegovo že-
no, ki je bil izvršen pred dobrim mesecem
in čigar žrtev sta oba postala, je odredilo
poveljstvo fašistične obmejne cone v Tr-
stu, naj fašistični oddelki vzdolž meje od
Planine pa do Ilirske Bistrice preiščejo
vse gozdove ter aretirajo vse sumljive ose-
be. Po tem povelju je bilo izvršeno več
obhodov po gozdovih od Planine pa do
Snežnika, pri katerih so sodelovali močni
oddelki milice iz obmejnega ozemlja ter
smočne čete iz Trsta in Gorice.

Kljub najvestnejšemu preiskovanju vse-
ga terena ni bilo mogoče aretirati nobe-
nih sumljivih oseb ter so se fašistične pa-
trulje vrnile praznih rok. Veliko prese-
nečenje pa je vzbudila ugotovitev, da jo

neznano kam izginila fašistična patrolja, ob-
stoječa iz treh miličnikov in enega mili-
čnega častnika, ki je preiskovala teren v
gozdovih pod Snežnikom. Kljub temu, da
so bili odposlani po pogrešanju te patrolje
na to ozemlje številni oddelki obmejne in
gozdne milice, se doslej še ni posrečilo naj-
ti niti najmanjšega sledu za izgubljenimi
miličniki, ki so izginili, kakor da bi se
vdrli v zemljo. Zato vlada v krogih faši-
stičnih miličnikov veliko razburjenje ter
se je doslej zgodilo že par slučajev, da so
miličniki, ki so dobili nalogo, naj patroljo
rajo v manjših patroljah po gozdovih Ja-
vornika in Snežnika, to odklonili v strahu
pred neznanimi napadalci, katerih žrtev je
postala najbrže tudi pogrešana milična pa-
trulja.

Rim, 19. avgusta, s. Na cesti, ki vodi iz
Vodnjana v Pulj, so oboroženi banditi na-
padli avtomobil odvetnika Benedettija iz
Trevisa ter mu odvzeli 5000 lir. Na istem
mestu je bil napaden tudi motociklist, ki je
imel pri sebi plače za delavce velikega pod-
jetja v Pulju. Vendar pa mu je uspelo po-
begniti napadalcem, ki so streljali za njim,
ki pa ga niso zadeli.

General Seeckt napada Hitlerja

Potreba sodelovanja socialnih demokratov pri upravlja-
nju države — Pomanjkanje vodilnih kandidatov pri des-
ničarjih

Berlin, 19. avgusta, d. Vlaganje kan-
didatnih list za septembrske volitve v
nemški državni zbor je že skoro za-
ključeno. V kandidatnih listah desničar-
jev je opaziti, da jim primanjkuje po-
ljudnih in priljubljenih osebnosti. Tako
so morali nemški nacionalci, ljudski
konservativci in nacionalni poljedelci
kandidirati v mnogih volilnih okrajih
Hugenberga, Treviranusa in Schieleja,
najsi so mandati teh voditeljev popol-
na osigurani, ker so ljudskim množi-
cam osebno znani samo ti desničarski
ditelji. O narodno-socialističnih kan-
didatih še ni ničesar znanega. Doslej
gotovo samo to, da bodo kandidirali
Hilferding, Goebbels, Strasser in turinški no-
vi minister Frick, ki je dvignil s
svojimi metodami že toliko prahu.

Veliko pozornost vzbuja nastop biv-
šega šefa generalnega štaba Reichs-

wehra, generala Seeckta, ki je ne-
malo doprinesel k utrjenju nemške re-
publike, kljub temu, da je dokaj desnič-
arsko usmerjen. V Nemčiji velja gene-
ral Seeckt kot najresnejši kandidat za
morebitnega diktatorja. V prvem svo-
jem volilnem govoru pa je nastopil z
zelo spravljivim govorom, v katerem
ni prav nič kazal, da hoče postati kak-
nemški diktator, ker je naglasil potre-
bo sodelovanja s socialno demokracijo
brez katere je po njegovem mnenju vsa-
ko trajno vladanje v Nemčiji nemogo-
če. Prav posebno odločno pa je že za-
vrnil demagoško akcijo voditelja na-
rodnih socialistov Hitlerja ter jo ozna-
čil kot narodu in državi nad vse škod-
ljivo. Hitler mu seveda ni ostal dolžan
ter ga napada v svojih listih kot od-
padnika in izdajalca svetlih tradicij
nemške vojske.

Franc Jožef — vzor madžarskim častnikom

Regent Horthy poveljuje vojaške vrline pokojnega cesarja — Na-
loge madžarskih častnikov

Budimpešta, 19. avgusta, d. Včeraj dopol-
dan se je vršila zaprtega absolutnega ma-
džarskega častniške akademije. Ob tej priliki
se je vršila tudi svečana proslava 100 let-
nice rojstva cesarja Franca Jožefa I. Po
otvoritvi proslave je pristopil k spomeniku
pokojnega cesarja državni upravitelj Horthy
ter položil krasen venec. Nato je imel dalj-
ši govor na zbrane vojne akademike v ka-
terem je dejal med drugim tudi sledeče:

»Vi morate biti vedno pripravljeni biti
se do zadnje kaplje krvi za nacionalno mi-
sel in tisočletno madžarsko kraljestvo. Vi-
dim, da ste pripravljeni stopiti vsi kot en
mož na pot madžarske rešnice in da ne
boste preje popustili dokler ne boste do-
čakali dne, ko bo madžarska duša odzdra-
vljena.

Potem je obširno poveljeval delo in vo-
jaške vrline pokojnega cesarja Franca Jo-
žefa, ki je bil vedno prvi vojak, kljub te-
mu, da mu je bilo čuvanje miru največja
naloga. Po njegovem mnenju mora biti po-
kojni cesar idealni vzor vsakega pravega
in dobrega madžarskega častnika. Končno

je se opisoval svoje osebne vtise, ki jih je
dobil po petletnem skoro nepretrganem ob-
sevanju s cesarjem Francem Jožefom.

Bolgarska delegacija za zasedanje D. N.

Sofija, 19. avgusta, AA. Svojnica seja mi-
nistrskega sveta se je bavila z dnevnim re-
dom glavne skupščine Društva narodov v
Ženevi. Šlo je predvsem za vprašanje
manjšinskih odnosov med Grčijo in Bol-
garijo po odpovedi trgovske pogodbe,
nadalje za vprašanje odnosov z Rumuni-
jo glede na sekvencijski v Dobraču ter o
vprašanju cerkvenoslovesnih posestev po do-
ločbah konferenc v Haagu.

Minister Burrov je določil za prvega de-
legata bolgarskega odposlaništva. Minis-
trski svet mu je dal potrebna navodila. Bu-
rov odpotuje nocoj v Vichy, kjer se bo
zdravil. Odtod se bo napotil v Ženevo.
Drugi delegat bo najbrže Molov.

UČITELJSKI DNEVI V BEOGRADU

Prve prireditve jubilejnega učiteljskega kongresa — Skupščini za-
grebškega in beograjskega poverjeništa UJU — Velika udeležba
iz vse države

Beograd, 19. avgusta, z. V prestolnico
prihajajo te dni, posebno pa danes od vseh
strani delegati za jubilejni 10. kongres
Udruženja jugoslovenskih učiteljev. Kon-
gresna pisarna je nameščena tik izstopa na
tleh beograjske železniške postaje. Organi-
zacija kongresa kaže biti dobra, vsak pri-
speli udeležnik dobi že v pisarni izkazni-
co za stanovanje ter prejme posebno kon-
gresno brošuro. Ze včeraj so prišli po-
leg drugih v Beograd tudi delegati iz Bos-
ne, ki so prinesli s seboj srebrn lovorjev
venec, izdelan v umetniški šoli v Saraje-
vu, ki ga bodo položili v Oplenca na grob
blagopokojnega kralja Petra Osvoboditel-
ja. Dočim je imel slovenski del učitelj-
stva svojo pokrajinsko skupščino že kon-
cem julija v Novem mestu, sta imeli po-
krajinski poverjeništa UJU iz Beograda
in Zagreba svoji skupščini v Beogradu te
dni in sta se zaključili danes.

spod Skulj zahvalil v toplih besedah, pri-
čemer je poudarjal, da je treba dosedanje
medsebojne zveze jugoslovenskega učitelj-
stva ohraniti nadalje in jih še bolj ojačiti
v korist naroda in države.

Nato so bili izvoljeni posamezni odseki,
ki so prešli takoj k delu. Te skupščine,
ki se je vršila v Djačkem domu, se je ude-
ležilo toliko učiteljstva, da je bila dvorana
premajhna. Natrpani so bili tudi hodniki.
Tolika udeležba je pokazala veliko zani-
manje za zborovanje učiteljstva zagrebške-
ga poverjeništa na beograjskih tleh.

Zanimive številke je podal v svojem po-
ročilu tajnik g. Ante Funkel, ki je nave-
del, da šteje zagrebško poverjenišvo 55
okrajnih učiteljskih društev z 2101 članom.
Od lanskega leta je naraslo članstvo za-
grebškega poverjeništa za 609.

Pokrajinska skupščina beo-
grajskega poverjeništa
Istčasno kakor zagrebško poverjenišvo
je zborovalo tudi beograjsko in sicer v
Učiteljskem domu. Skupščina je pokazala
prav tako zadovoljiv rezultat dela v zad-
njem razdobju kakor vsa ostala poverje-
ništva. Zanimivo je, da dobiva Učiteljski
dom v Beogradu že dosedaj lepa impozant-
na stavba, pravkar prirastek. Poleg starega
Učiteljskega doma gradijo novo poslopje,
ki je krona vsega organizatorskega dela.
Djački dom UJU in oba Učiteljska doma
sta poleg drugih stavb in ustanov v Beo-
gradu verna slika žilavega učiteljskega
udejstvovanja v mejah stare Srbije, ki ka-
že obenem pohvalno zanimanje tukajšnje
javnosti za učiteljska vprašanja, kakor tudi
naklonjenost merodajnih činiteljev do uč-
teljskega stanu, ki ga Srbi upravičeno sma-
trajo za podlago vsega napredka svojega
naroda.

Skupščina beograjskega poverjeništa, ki
jo je vodil predsednik Milan Popović, je
sprejela resolucije, ki govorijo o racionalni
izvedbi osemletne šolske obveznosti in za-
htevajo, naj imajo na šolski pouk vpliv
samo prosvetni faktorji. Siromašni deci naj
se nudi prilika in pomoč za šolanje. Več
točk resolucij govori o nalogah nadzorni-
kov, uvodoma pa poudarja beograjski
učitelj, da naj prevzamejo nadzorstvo nad
osnovnimi šolami samo učitelji osnovnih
šol, ki imajo edini vpogled v delo naše na-
rodne šole. Predavanju verskega pouka naj

se posveča posebna pozornost, verski po-
uk pa naj bo v skladu z novim šolskim
zakonom. Končno zahtevajo resolucije, naj
se gmočno stanje učiteljstva izenači s po-
lozajem ostalih državnih uradnikov.

Veliko zanimanje
za kongres
Za učiteljski kongres kaže beograjska
javnost precejšnje zanimanje, prav tako
tudi tukajšnji listi, ki objavljajo obširne
članke o učiteljskih stanovskih zadevah in
prosvetnih vprašanjih. Izšlo je tudi več
kongresnih publikacij. Zanimiva je zlasti
knjiga o osnovnošolskem življenju z na-
словom »Iz života osnovne škole na istoč-
nom Vračaru«, ki ima tudi več slik iz živ-
ljenja otrok. Pestra je tudi knjiga z naslo-
vom »UJU od 1920. do 1930.«, ki jo je spi-
sal beograjski učitelj Danilo Milanović in
obsega 144 strani. V njem prvem delu je
zgodovina stanovskih teženj učiteljstva in
priloge za ustanovitev UJU. Knjiga vsebuje
tudi članke o Beogradu, o njegovih so-
cijalnih ustanovah, šolah, zgodovinskih za-
vodih, muzejih, knjižnicah, omenja pa tu-
di izlete iz beograjskega centra. Krase jo
mnoge slike, med katerimi sta izmed Slo-
vencev zastopana dolgoletni predsednik
Zveze slovenskega učiteljstva in soustanov-
itelj UJU Luka Jelenc ter predsednik se-
danjega poverjeništa UJU v Ljubljani An-
drej Skulj.

Z organizacijo učiteljskega kongresa in
ostalih prireditev teh dni ima pripravljani
odbor polne roke dela. Najpompozantnejša
bo vsedrjavna šolska razstava, ki bo poka-
zala vse, kar naša šola rabi in nudi. Raz-
stava bo nameščena v osnovni šoli kralja
Petra blizu Saborne cerkve in jo je orga-
niziral referent prosvetnega ministva
Pavel Flere, ki mu je pomagalo poleg do-
maćih učiteljev tudi 6 članov UJU iz Ljub-
ljane, ki se mude že 10 dni v Beogradu in
med katerimi sta tudi znana učiteljska or-
ganizatorja V. Mlekusi iz Ljubljane in Pe-
ter Skala iz Maribora.

Z večernim brzojavom je prispela moč-
na delegacija iz Ljubljane, ki jo tvorijo
zastopniki vseh 33 okrajnih učiteljskih dru-
štev iz dravske banovine in ki se ji je pri-
družil tudi večje število drugih slovenskih
učiteljev. Po pripravi sodeč bo jubilejni
kongres UJU eden največjih učiteljskih kon-
gresov od njegovega obstoja.

Krasen uspeh čsl agrarne reforme
Češkoslovaška država je prevzela od uprav veleposestev kneza
Lichtensteina in nemškega viteškega reda 60.000 ha polj, gozdov in
travnikov

Olomuc, 19. avgusta s. Ena izmed največ-
jih transakcij, ki je bila sploh izvedena v
Evropi, je bila včeraj zaključena v dogo-
voru med češkoslovaškim agrarnim uradom
ter upravama veleposestev Lichtensteina in
nemškega viteškega reda.

Z upravo je bil dosežen sporazum,
po katerem bo odpadla uradna razlastitev,
ker bosta odstopili obe upravi velik del
gozdov in drugega posestva državi, občan-
om in češkoslovaškim kolonizacijskim
družbam. Od Lichtensteinevega velepose-

stva, od katerega je pred štirimi leti drža-
va že prevzela ploskev polja v izmeri 70
tisoč hektarov, bo sedaj prešla še nadalj-
njih 40.000 ha, tako da bo knez ohranil v
češkoslovaški republiki še okoli 50.000 ha.
Zemlja in gozdovi, ki jih je odstopil dr-
žavi, so vredni približno poldrugo milijar-
do Kč. Nemški viteški red bo po sedanjem
sporazumu odstopil od svojih 21.000 ha po-
sestva približno 9000 ha, ki jih ceni po
80 milijonov Kč.

času in po vremenskih okoliščinah. Prva
proga bi se držala severnega pravca in bi
vodila od rtiča Farewell do najbolj južne
točke Grenlandije. Druga proga bi šla na-
ravost v Novo Fundlandijo, dočim bi tre-
tja proga vodila preko Azorskega otočja.

Spojenica pristavlja, da so v Zedinjenih
državah že sestavili načrte o plavajočih
otokih, ki naj bi se postavili med Newyor-
kom in Azorskimi otocijem in dalje do Ply-
moutha v razdaljah po 300 morskih milj.
Sedaj že preizkušajo take otroke. Nadalje
proučujejo sedaj tudi četrto progo, ki bi
vodila preko podarčičnih pokrajin. Ta
proga bo šla preko Farserskega otočja in
po platuju Grenlandije in se bo končala v
Winnipegu in po možnosti v Vancouveru.

Seja tarifnega odbora
Beograd, 19. avgusta, p. Včeraj in danes
dopolodne je tarifni odbor prometnega mi-
nistristva nadaljeval svoje delo pod pre-
sedetvom g. Vase Jovanovića. Posamezni
interesi so pri tej priliki izrazili svoje
pripombe in predloge. Govorili so zastop-
nik Jugoslovensko-angleške destilacije lesa
v Tesliću, zastopnik družstva »Putnik«, ki
je sporočil predloge za izpopolnitev ter iz-
premembo potniških tarif glede na tujski
promet v Primorju, Sloveniji, Bosni in Dal-
maciji kot eminentno turističnih pokraji-
nah, dalje zastopnik industrije za predela-
vo mesa, zastopnik »Jadranske Plovidbe«
itd.

Seja se je nadaljevala tudi popoldne, ko
se je razpravljalo o blagovnih tarifah.

Sovjeti proti varšavski
agrarni konferenci
Praga, 19. avgusta, h. Moskvska »Izve-
stija« so nedavno objavila oster članek pro-
ti gospodarski konferenci, ki jo je sklicala
poljska vlada v Varšavo, čes da je naper-
jena proti sovjetski Rusiji. Sovjetska agen-
cija »Tas« je ta članek razširila preko meje.
Proti temu oficijelnemu poročilu je danes
nastopilo poljsko poslanstvo v Pragi z dalj-
šim komunikacijem, v katerem ugotavlja med
drugim, da že seznam držav, ki so bile po-
vabljene v Varšavo, dokazuje, da konfe-
renca v Varšavi nima političnega, temveč
izrazito gospodarski značaj. Najbolj jesen
dokaz, da ima konferenca samo gospodarske
cilje, je dejstvo, da je med povabljenimi
državami celo Litva, o kateri je znano, da
je doslej načelno odklanjala vsako politično
sodelovanje s Poljsko.

Odhod kraljice Marije z Bleda

Bled, 19. avgusta, AA. Nocoj ob 9. je od-
potovala v posebnem dvornem vlaku Nj.
Vel. kraljica Marija v spremstvu dvorne
dame ge. Švrljuge in svojega adjutanta pod-
polkovnika Pogačnika v Han Pijesak, kjer
se nahajajo prestolonaslednik Peter in prin-
ca Tomislav in Andrej. Kraljica se s kra-
ljevo deo vrne spet nazaj na Bled, kjer
je nastopilo po dolgem deževju prekrasno
vreme.

S kraljico potujeta do Ljubljane rumu-
nska kraljica mati Marija in princesa Ileana
s spremstvom, ki bosta v Ljubljani počakali
na orientekpres in nato z njim nadaljevali
pot v Bukarešto.

Predsednik vlade na Bledu

Bled, 19. avgusta, AA. Danes popoldne
ob pol 17. je predsednik vlade in minister
notranjih zadev general Peter Živković od-
šel z ministroma Uzunovićem in Sršićem
peš nekoliko na izprehod po Bledu, nato
pa se je z avtomobilom odpeljal v okolico
Bleda. (Glej poročilo na 3. strani.)

Odkritje spomenika na Gučevu

Koviljača, 19. avgusta, p. Danes dopol-
odne sta bila na izredno svečan način po-
svečena spomenik in grobnica na Gučevu
ali tako znanem Crnem vrhu, kjer so se vr-
šile v jeseni l. 1914. srbske bitke med srbsko
in avstroogrsko vojsko. Nj. Vel. kralja je
zastopal komandant drinske divizije, divi-
zijski general Vlada Belić, predsednika vlad-
e pa okrožni inšpektor Voja Antić. Slo-
vesnosti so prisostvovali številni zastopniki
ki vojaških grogov ter dobrovoljskih, čet-
niških in drugih narodnih organizacij.
Obred blagoslovitve spomenika in grobnice
se je pričel ob 10. dopoldne; izvršil ga
je episkop Mihajlo iz Šabca. Zastopniki
raznih korporacij so položili okoli 50 ven-
cev na spomenik; divizijski komandant ge-
neral Belić je položil tudi krasen venec
Nj. Vel. kralja. Svečanost je bila zaključ-
na s častno salvo.

Bolgarski gostje v Splitu

Split, 19. avgusta, n. Nocoj ob 6. so do-
šli semkaj iz Dubrovnika člani centralne
jugoslovensko-bolgarske komisije, ki je v
Vrhnju delala za izvedbo sporazuma od
27. maja v svrhu likvidacije dvolastniških
posestev ob jugoslovensko-bolgarski meji.
Gostje ostajajo v Splitu 3 dni. Včeraj jim
je v Dubrovniku mestna občina priredila
banket.

Predsednik vlade med nami

Ljubljana, 19. avgusta. Danes je prisel na Bled predsednik vlade, g. Peter Živković. Kakor čujemo, ostane g. predsednik več dni v našem krasnem letovišču; verjetno je, da bo porabil priložnost in si ogledal tudi druge kraje naše ožje domovine. Z iskro simpatijo pozdravlja šefa kraljevske vlade vse, kar čuti nacionalno. Te simpatije niso le izrazi narodnega spoštovanja do zaupnika in pomočnika jugoslovenskega kralja, one so preko tega izraz globokega zaupanja v politiko, ki jo vodi po intencijah našega vladarja predsednik kraljevske vlade in trdnega zaupanja v moža, ki to politiko izvaja z občudovanja vredno doslednostjo in energijo.

Predsednik vlade je v enem svojih nedavnih pomembnih govorov poudaril, da ga Nj. Vel. kralj ni pozval na sedanjih položaj kot vojske. S tem ni samo rečeno, da današnji režim odlikuje insinucija, kakor da predstavlja neke vrste vojaško diktaturo. Sporniti se je treba, da je že v dobi najhujših političnih homatij v naši domovini. I. 1928. ko je izgledalo da bo v bratomornem boju vse propadlo, oseba generala Živkovića v vseh krogih, ki so si takrat ohranili še nekaj preudarnosti, vzbujala zaupanje. d. bi on s svojo energijo, s svojo nepristranostjo: I. s svojo absolutno udanostjo kralju, državi in narodu, bil najbolj sposoben, da poskuša izvleči državni voz iz globokega močvirja nesreče. Toda strasti so bile prekipeli in treba je bilo operacije. januarja, da se omogoči ozdravljenje države in da bi se mogla Jugoslavija vrniti na osnovno linijo svoje eksistence, na temelje državnega in narodnega edinstva. Bilo je takrat skoro ob sebi umevno, da je kralj izvedbo svoje velike zamisli poveril človeku, ki je bil že v naprej takorekto predestiniran za to historično nalogo.

Dogodki so pokazali, da si je kralj za svoje veliko delo izbral najboljšega pomočnika. Od manifesta z dne 6. januarja beležimo celo vrsto činov kraljevske vlade, ki programatično in dosledno razvijajo jugoslovensko ideologijo ter v ravni liniji gradijo smerice nove države in narodne politike. Juljska deklaracija in znane izjave predsednika vlade, ki tej deklaraciji dajejo konkretne komentarje, kažejo, da na tej poti Jugoslavije ne bo omagala Naravno, da so te izjave le še utrdile odločnost vseh iskrenih narodnih ljudi, preko razprtij nekdanje dobe, preko težkih sedanjosti postrtovalno in nesebično sodelovati na obnovi naroda in domovine v duhu ideje, brez katere ni življenja za nas Jugoslovane, zdvali se Srbi, Hrvati ali Slovenci.

Nedavno naravnost triumfalno potovanje predsednika vlade po naših jugozapadnih banovinah je jasno pokazalo,

koliko razumevanja imajo tudi najširše narodne mase za politiko čistega, ne kompromisnega in nepotvorenega jugoslovenstva. Pri nas v dravski banovini so razmere zaradi dolgotrajne separatistične gonje posebno delikatne. Toda nacionalni elementi navzlic temu od samega početka niso oklevali niti za lip, kje je njihovo mesto. S trdnim voljo in postrtovalno nesebičnostjo so strnili svoje vrste v enotno novo fronto, ki je močnejša nego so bile nekdanje tako skrbno organizirane strankarske skupine, ker vsa sloni na ideji jugoslovenske solidarnosti in ker nima drugega cilja, kakor služiti veliki kraljevi ideji ter pridobiti tej službi čim širše kroge našega naroda. Združiti vse pozitivne jugoslovenske sile v naši ožji domovini, to mora biti cilj vseh resničnih narodnih ljudi.

Umevno je, da v doseg tega velikega cilja ne zadostujejo samo besede, treba je tudi dejanja. Sokolstvo je prežeto novega duha in vedno globlje sega v njegove korenine v narod, na gosodarskem polju je z nedavno združitvijo naprednih združenj organizacij že znatno razširjena možnost novih temeljev nacionalne solidarnosti, pripravljajo se združitev narodno-prosvetnega dela, povsod je v teku živahen pokret, da se vse, kar narodno čuti, zbere v skupnem delu za napredek in duhu jugoslovenske ideje. Pri tem ni vprašanje, kaj si bil, temveč le, kaj hočeš sedaj. Stari borci za jugoslovensko stvar z navdušenjem pozdravljajo v svojih vrstah vsakega novega borbavca, ki prihaja iskrenega srca in nima le besede na ustih, temveč pošteno voljo v srcu.

Navzočnost predsednika vlade, ki je svojo iskreno jugoslovensko priko zlomil že tisoče predsodkov in ki gre, nepristopen za intrige in varanja, svojo pot v boljše bodočnost naroda, navzočnost tega moža v naši sradi bo dala nacionalnim silam v naši ožji domovini nove pobude in novega poguma ter jim utrdila vero, da nič več ne more preprečiti končnega triuma nacionalne ideje. Pri njegovim vodstvom so že danes zbrane vojske, ki ne poznajo poraza, temveč le zmago, katere obseg in veličina sta obelježena v zgodovinskem manifestu vrhovnega voditelja naroda kralja Aleksandra.

Slovenski del Jugoslavije je od nekdanj dajati državi in narodu navdušenih in postrtovalnih jugoslovenskih borcev. Nacionalna vojska, ki stoji v naši banovini, je preizkušena in v marsikaterem oziru je bila ona odločilne važnosti. Teza se v polni meri zaveda in zato je tem trdnjeje odločena, da vztraja do popolnega triuma narodnega in državnega edinstva.

Pozdravljamo predsednika vlade v naših krajih in mu želimo srečnega in zadovoljnega bivanja med nami.

Učitelji iz južnih banovin v Ljubljani

Ljubljana, 19. avgusta. Na poziv bana drinske ban, je dovršilo pred dnevi združeno-pojedelski tečaj v Budimiru pri Sarajevu 50 učiteljev iz zetske in drinske banovine. Kurzisti so ob koncu tečaja napravili izpit iz 10 predmetov, nakar so se razdelili v dva oddelka, od katerih je prvi odšel v Slovenijo na ekskurzijo, da si tu ogleda razne kmetijske in zadržne ustanove. Najprej so obiskali vinarsko in sadjarsko šolo v Mariboru ter kmetijsko šolo v St. Jurju ob južni železnici, včeraj dopoldne pa so dospeli v Ljubljano, kjer so si ogledali mesto in razne zanimive ustanove. Davi ob 7. so odpotovali v Skofjo Loko, kjer so posetili mlekarstvo in sirarsko šolo, kakor tudi razne kmetije in zadržne. Po obedu so odpotovali na Bled, ki je napravil na nje zelo ugoden vtis. Vozili so se po jezeru, prepevali narodne pesmi in občudovali lepo pokrajino. Zvečer so se vrnili v Ljubljano.

Med udeležniki ekskurzije v Slovenijo so samo 4 učitelji iz Bosne, ostali pa so iz Srbije in Črne gore. O vtihih, ki so jih dobili v dravski banovini se izražajo najugodnejše ter ne morejo prehaliti lepote naših krajev. Ekskurzijo vodi inž. Bubič, direktor kmetijske šole v Budimiru pri Ilidži. Jutri odpotujejo gostje na Grm pri Novem mestu, da si ogledajo tudi tamšno kmetijsko šolo in druge ustanove. Drugi del učiteljev iz drinske banovine, ki so absolutno združeno-pojedelski tečaj v Budimiru, je odpotoval v Vojvodino, da si tukaj tamkaj ogledajo napredne kmetijske ustanove.

Gostom iz naših južnih krajev želimo najprijetnejše bivanje v dravski banovini.

Perzija odklanja turške predloge

Ankara, 19. avgusta. s. Oficijsko se potrjuje, da je Perzija odklonila spremembo meje, ki ji jo je ponudila turška vlada za podporo pri preganjanju upornih Kurdov. Turški zunanji minister bo odpotoval v Carigrad ter se pri tej priliki posvetoval o tem z ministrskim predsednikom Izmet pašo. Pozneje naj bi se vršila tudi konferenca med Izmet pašo in državnim predsednikom Kemalom pašo.

Ostavka španskega finančnega ministra

Madrid, 19. avgusta. s. Finančni minister Arguelles je podal ostavko, ker ga ni vlada dovolj podprla v njegovi borbi proti valutnim spekulantom. Madrid, 19. avgusta. AA. S kraljevim ukazom je imenovan za finančnega ministra g. Vais, za ministra narodnega gospodarstva pa Rodriguez Viguri.

Novi zakoni

Beograd, 19. avgusta. s. Današnje »Službene novine« objavljajo zakon o konvenciji za trgovino in plovbo z estonsko republiko, nadalje zakon o ratifikaciji svetovne poštne konvencije o pisemskem prometu po zračnem potu. Razen tega objavljajo »Službene novine« celo vrsto uredb, med njimi tudi uredb o številu in vrstah oddelkov v državnih bolnicah, kakor tudi pravilnik za polaganje izpitov državnih cestarjev.

Prometni minister v Ilidži

Sarajevo, 19. avgusta. n. Prometni minister inž. Radivojević je s svojo soprogo došel iz banje Koviljače v Ilidžo, kjer bo ostal par dni.

Iz državne službe

Beograd, 19. avgusta. p. »Službene Novine« objavljajo ukaz, s katerim je trajno upokojen solski upravitelj v St. Iliju v Slov. gorah Josip Burghardt.

Z odlokom ministra pravde je pomaknjen v 10. stopnjo osnovne plače dr. Maks Vrabec, kanonik v 4. skupini I. kategorije v Mariboru. Napredovanje velja od 1. avgusta 1929.

»Službene Novine« objavljajo ukaz, s katerim je sprejeta ostavka na državno službo, ki jo je podal poljedelski pristav dravske banovine Hinko Sadar.

Dva samomora v Zagrebu

Zagreb, 19. avgusta. n. Ze v soboto je odšel od doma, ne da bi se vrnil, znani zagrebški trgovec z delikatesami Mavro Reiss, lastnik bufeta na Illici št. 24. Dejal je, da se gre brit, in je zavrnj odšel k brivcu. Pozneje je bil v kavarni »Korzo«, kjer je igral na karte, domov pa ni vrnil. Njegova žena je prijavila v nedeljo jutraj policiji, da je izginil njen mož, vse iskanje pa je bilo zaman. Šele davi je neki seljak na bregu Save našel v blatu truplo utopljenca, ki ga je voda vrgla na kopno ter obvestil o tem policijo. Ugotovili so, da je utopljenec Mavro Reiss. Pokojnik ni zapustil nobenega pisma, iz katerega bi se moglo sklepati, zakaj je izvršil samomor.

Zagreb, 19. avgusta. n. Davi ob 6. se je obesila na podstrešju znana zagrebška gostilničarka Frančiška Augustin. Domači so mislili, da je odšla na trg po živila, ko pa je njena 13letna hčerka Zlata prišla slučajno na podstrešje, je našla mater mrtvo. Domnevajo, da je izvršila samomor zaradi težke bolezni, nekateri pa trdijo, da je šla v smrt zaradi finančnih težkoč.

Nesreča Slovenke v Zagrebu

Zagreb, 19. avgusta. n. Danes popoldne je na Savski cesti št. 105 čistil na dvorišču nekdo posede za bendin. Svoje delo je opravljal z ognjem in ker je bila v nekem sodu še manjša količina bendina, je sod eksplodiral in je kos železa zadrl 30-letno Slovenko, brezposelno natakario Vero Kajnik iz Maribora, ki se je slučajno nahajala na dvorišču, ter ji zlomil nogo. Prepeljali so jo v bolnico.

Pogreb žrtev zagrebške katastrofe

Ob ogromni udeležbi občinstva so včeraj pokopali žrtev sobotne nesreče – Med mrtvimi je tudi mlada Slovenka

Zagreb, 19. avgusta. n. Danes ob 5. popoldne je bil pogreb žrtev katastrofe, ki se je pripetila v soboto pri oznametu povodom evharističnega kongresa. Mestna občina je pokopala za žrtev pet grobov, ki so bili na Mirosoju izkopani drug poleg drugega. Pri pogrebu so zastopali mestno občino župan dr. Škulji, podžupan in več mestnih svetovalcev. Železniško direkcijo je zastopal direktor Senjanović. Govor gov. ni bil nobenih. Najbolj žalostna je bil prijatelj, ko je hotela mati 7-letnega dekca Cereja skočiti v grob za svojim otrokom in so jo ljudje komaj zadržali. Na pokopališču se je zbralo k pogrebnim svečanostim okoli 15.000 ljudi.

Zagreb, 19. avgusta. n. Para sirtina žrtev katastrofe pri evharističnem ognjemetu je bila, kakor smo že poročali služkinja Miroda Žiglar, kakor so sedaj ugotovili, je bila Žiglarjeva pristojna v občini Sv. Vid pri Planini v dravski banovini. Rojena je bila i. 1910. a je bila v Zagrebu že od i. 1926 v raznih službah, v zadnjem času pa je bila uslužbena v kavarni »Korzo«.

V sodni dvorani

Pri veliki razpravi o tatvinah v tobačni tovarni

Ljubljana, 19. avgusta.

Od kar ni več porotnih obravnav, je velika razpravna dvorana, v katero vodijo široka vrata iz vestibula deželnega sodišča, samujoča skoro zapuščena. Ni več navala senzacij željne publike. Kakor da je ves kriminal nekam poplahnil. In pa poletje je, nič prikladna sezona za razganetanje deliktov. Vendar je danes tudi velika porotna dvorana dobila svoje goste. Nič kaj ni bila vesela te izjeme. Kajti razprava, ki se je zaradi velikega števila obtožencev in njihovih zagovornikov morala vršiti v njej, ni obravnavala nikakih krvavih in vnebojličitih deliktov, temveč je v celoti podala le žalostno, zelo žalostno socialno sliko iz življenja naših delavcev.

Ob devetih dopoldne: dvajset obtožencev je prišlo pred senat, med njimi tri ženske. Šest odvetnikov se je razmestilo v porotniških klopih. Mali senat bo prevel razpravo in izrekel tako težko in trpko pričakovano sodbo. Predsedule mu vsi. Kralj, vtihraga Žigon in Strasser. Publika je redko posejana po dolgih klopih auditorija. Vičani so, Rožnodočani in tamonjši okolici. Ni razbrati na njihovih obrazih nikake posebne radovednosti. Soparica je v dvorani. In zločin sam, ki bo obravnavan, — ah, lani je v zapadnem delu Ljubljane vzbudil mnogo pozornosti, letos pa je skoro že vse pozabljeno. Pozabljeno v javnosti, a ne od paragrafov. Tatvina stroja, tobaka in cigaret v tobačni tovarni... Mračno lega na čela in senca skrb. In v vsi dvorani, ki vanjo lije sveži dopoldan sonce, radost življenja, je nekam tožno, dušeče... Sedma: ne kradi! Ne kradi nikdar in nikjer! To je zapisano v svetem pismu in začetno v zakonu. Ni pa nikjer natančno povedano in zapovedano: Dajte ljudem kruha, dajte jim pošteno, človeka vredno življenje!

Poglejte, prosim vas, te obtožence! Delavci so, preprosti delavci najrazličnejših starosti. Mrki, nagrbčeni čel, proseči očji. Praznični so opravljeni, pa vendar slabost, skromno, bedno. Onih pet ali šest posebnikov in gostilničarjev, ki so bili kupili ukradeni tobak, se že po zunanosti vidno odraža od ostalih. Trije glavni obtoženci, ki sede v prvi klopi, so sami mladi mošje. Prvi najstarejši šteje komaj 30 let, druga dva pa 28. in 29. In so vsi oženjeni in imajo male otroke.

V drugi klopi, ravno v sredini, sedi žena prvega obtoženca. Šestmesečnega otročka ima v naročju. Bledo, srčkano dete je zaspalo in ne čuje povdakov lapidarnih sestavljenih obtožnic, ki jo čita državni tožilec g. dr. Lučnovnik. Ali ko nesrečna mati čuje v obtožbi tudi svoje ime, vzdrhti, dete se predrami, začne in njegove velike sinle oči prosijo tolažbe lačnemu želodcu. Kam bo mati stopila po mleko? Zdale, sredi razprave! Tudi denarja nima. Pa se zgane dobro srce novinarja in pohiti s stekleničko skrilav v mlekarino... Da je zopet mir. In razprava teče dalje. Zasiševanje. Kako je bilo? Da, takole je bilo:

Trije glavni obtoženci, ki so bili nameščeni v ljubljanski tobačni tovarni in so na mesec zaslužili nekaj nad 800 Din, so se lanko pomlad zmenili, da bodo kradli tobak. Ponoči so preko zidu spravili stroj za rezanje in ga skrili v nekem smetišču, odkoder ga je eden izmed njih odpeljal na svoj dom na Glincah. S tatvinami tobaka pa so pričeli šele 30. novembra. Glavni obdolženec se je dal zakleniti v skladišče tovarne, pobral osem bal nepredelane tobaka in jih vrgel preko zidu na dogovorjeno mesto, odkoder sta jih njegova zavaznika spravila v klet na Glince, k ukradenemu stroju. Tu so zrezali tri bale, a kupčija z nepredelanim tobakom se ni nič kaj obnesla.

Pa so se sredi decembra ponovno zmenili za enak način kraje in so odnesli tri vreče po 24 kg tobaka za žvečenje. Nato sta dva obtoženca še parkrat pobrala 300 zavitek in 10 škatel cigaret »Sava« in »Zeta«. Vse to so potem razpečali med svoje znanec in jih takisto spravili na dogovorjeno mesto. Nekoč jim je nekaj malega pomagala tudi sodelavka, 58 letna Frančiška, tista-le, ki sedi poleg treh glavnih obtožencev na prvi klopi. Njo je zadela menda najhujša krivica. Le pomislite: 34 let je bila delavka v tobačni tovarni, vedno poštena, in bi si menda drugo leto prislužila popolno pokojnino. Seveda, ne kakih težkih tisočakov. A nekako bi le životalila na stara leta. Zdal je brez pokojnine in brez zaslužka.

Štiri dolge ure je trajala razprava. Z zanosom in toplot, prepričevalno besedo, so se odvetniki zastavili za svoje ščitence. Vse na mestu in točno poudarjeno: slab zaslužek, draga stanovanja, otroci, beda... Toda dejstvo je tu in se ne da zabrisati. Je tatvina, po cenitvi celo precejšnja tatvina, skupna vrednost ukradenih predmetov z vrečami in juto za omotanje in vrvmi in dvema predpasnikoma je ocenjena na 25.761 Din in 40 par.

Posvetovanje senata je trajalo skoro celo

uro. In ko so nato obtoženci stoji poslušali sodbo, je bilo, kakor da jim gre za življenje. Zdal ta zdaj oni si je obrisal potno čelo, ženske pa solze. Besede predsednika so padale mirno in trdno, a vendar težko. Prva dva obtoženca vsak na leto dni robije in dve leti izgube častnih pravic, tretji obtoženec na 6 mesecev strogega zaporu in eno leto častnih pravic, četrta — ona revna stara delavka — na 20 dni strogega zaporu, dalje oni, ki so kupovali tobak ali drugače pomagali: eden na tri mesece strogega zaporu in 1200 Din globe, drugi na 10 dni strogega zaporu in enako globo, tretji in četrta na 10 dni strogega zaporu in 1800 Din globe, poslednji na 1 teden strogega zaporu in 60 Din globe. Vsega devet obsojenih, ostalih 11 oproščenih.

Vsi obsojeni so razumeli pouk glede nastopa kazni. Ali pa morda niti niso prav poslušali. Bogve kam so jim uhajale raztresene misli, spremljane z neutušnim jokom nedolžnega otročka, ki se je zopet predramil v drhtečem naročju glasno jokajoče matere. Po vseh hodnikih opoldansko prazne justične palače je odmeval plač žene, ki je spravljala otroka pred vrati dvorane in ni vedela ne kod ne kam, ko smo vsi drugi tihi in mrki urini korakov hiteli na ulice, na sonce.

D. R.

Ravnatelj čikaške policije zaupnik banditov

Chicago, 19. avgusta. g. Umor proslulega bandita je spravil na dan veliko skandalno afero. Pri umorjenem so našli seznam vseh onih oseb, ki so bile v zvezi s čikaškimi podzemskim svetom. Med zaupniki roparjev je bil na prvem mestu policijski šef Freeman, ki je baje prejel na podkupnino ogromno vsoto 750.000 dolarjev. Med zaupniki so dalje sodnik pri mestnem sodišču, eden izmed vodilnih odvetnikov, neki senator ter več častnikov čikaške policije.

Krožni polet letal Male antante

Varšava, 19. avgusta. g. Vsakoletni krožni polet po državah Male antante in Poljske se bo vršil letos v času ob 25. do 28. t. m. Tehnične priprave so že dovršene. Med drugim je bila urejena obsežna meteorološka služba. Letala bodo startala v Varšavi ter letela nato preko Lova v Prago, od tam v Zagreb, Beograd, Bukarešto, Jasny, Lvov, Poznanj in od tam nazaj v Varšavo. Proga je dolga 3924 km. Vsaka država se bo udeležila konkurence s šestimi letali.

Po katastrofi parnika »Tahiti«

London, 18. avgusta. AA. V pomorskih krogih so zelo zadovoljni s točnostjo, s katero so odgovorila avstralska pomorska oblastva na klice po pomoči z ogrožene ladje »Tahiti«. Poročila o reševalnih delih so pričla. Iz dosedanjih poročil pa izhaja, da je bilo vreme ugodno in da ni došlo do panike in nereda. Preden se je »Tahiti« pogreznila, so mogli še pravočasno rešiti posadko in potnike in deloma tudi prtljago na drugi parnik.

»Times« veli v uvodniku, da je ves ta dogodek svetel dokaz velikega pomena brezičnega brzjojava. Varnost pred uničenjem na morju ni večja, kakor na zemlji in v zraku. Če pa primerjamo število voženj, ki jih napravijo angleške ladje vsak dan v letu, potem moramo reči, da je število smrtnih primerov kaj majhno. V zadnjih 10 letih znaša število človeških žrtev zaradi pomorskih nesreč samo 240.

Skesala se je

Pariz, 19. avgusta. Znana letalka Mary Sebestie, ki je napovedala, da bo poskušala potolči ženski letalski rekord v tristo-nem poletu, se je spustila včeraj ob 9 zvečer na letališče v Le Bourget ob svitu reflektorjev po 25urnem letenju zopet na zemljo. Novinarjem ni hotela dati nobenih izjav zakaj je svojo kamero opustila, vendar sodijo, da jo je k temu naputilo slabo vreme in izredno hud veter, ki ji je nasproval tekmo zadnjih ur.

Linčanje zamorca

Taboro Carolina, 19. avgusta. AA. 200 mož z maskami na obrazih in z orožjem v rokah je vdrlo v tukajšnjo jeitnišnico in pograbilo črnca, ki je obtožen, da je napadel dve belopoliti deklici. Napadalcu so privezali svojo žrtev na drevo in jo nato pobili z neštetiimi streli.

Avtomobil podrl avtobus

Lyon, 19. avgusta. AA. V neposredni bližini mesta sta trčila avtomobil in avtobus. Avtobus se je prevrnil v reko. Dve osebi sta bili ubiti, 13 oseb je ranjenih, poškodbe dveh potnikov so prav hude.

Snežni viharji nad Karpati

Bukarešta, 19. avgusta. g. Po vsej Rumuniji je nenadoma občutno padla temperatura. V Karpatih sneži že dva dni brez prestopa. Poleg tega divjajo v gorah silni viharji. Več oseb pogrešajo.

Priprave za avstrijski konkordat

Dunaj, 19. avgusta. g. Vlada namerava predložiti osnutek o ureditvi brachnega prava v Avstriji ter v zvezi s tem rešiti tudi vprašanje novega konkordata z Vatikanom. Oba osnutka bosta jeseni predložena parlamentu. Zaradi vprašanja konkordata je vlada stopila tudi že v stike z Vatikanom.

Trockij ni zapustil Turčije

Ankara, 19. avgusta. g. Trockij izjavlja, da je vest, po kateri se je hotel v Nemčiji ali na Češkoslovaškem sestati s Čičerinom, da bi se z njim pogajal za povratek v Rusijo, popolnoma izmišljena. Trockij sploh ne namerava zapustiti otoka Prinkipa.

Hmelj

Resolucija srednjeevropskega hmeljarskega kongresa

Na 8. srednjeevropskem hmeljarskem kongresu, ki se je vršil 15. t. m. v Zatu (glej poročilo v »Jutru« od 16. t. m.) je bila sprejeta daljša resolucija, iz katere posnemamo naslednje:

»Letošnja letina žlahtnega hmelja je za 240.000 do 280.000 stotov (po 50 kg) manjša od lanske (letošnja letina se ceni na 514.000 do 551.000 stotov, lani pa je znašala 795.500 stotov). To zmanjšanje pridelka je v prvi vrsti pripisati krčenju hmeljskih nasadov, ki znaša za okoliše, ki proizvajajo žlahtni hmelj, povprek nad 20%. Visok povprečni odstotek zmanjšanja površine nasadov pa je predvsem posledica katastrofalnega poloma hmeljarstva v Jugoslaviji. V Vojvodini se je površina nasadov zmanjšala od 7000 ha v l. 1928. odnosno 2.000 ha v letu 1929. na komaj 1400 ha v letošnjem letu, kar mora biti za ostale okoliše svarilni primer za to, kam lahko dovede hmeljarje nesmiselno širjenje hmeljarstva. V ostalih pridelovalnih okoliših je bilo opušanje nasadov brez dvoma nezadostno. Letošnja cenitev kaže, da tudi slaba srednja letina žlahtnega hmelja skoro krije potrebo, ki znaša okrog 600.000 starih stotov. Če bi letos imeli normalno letino, tedaj bi pridelek tudi pri skrtini površine nasadov znatno presegel potrebo. Pri vzdrževanju sedanje skupne površine more le povsem slaba letina prinesiti zboljšanje položaja. Za trajno ozdravljenje hmeljarstva je torej edina možnost v tem, da se nadalje splošno in izdatno zmanjša površina nasadov.

Za letošnjo letino priporoča Srednjeevropski hmeljarski urad, da hmeljarji pustijo oni hmelj, ki je kakovostno slab, neobran. Nadalje zavrta resolucija trditve, da produkcija piva nazaduje, s čemer bojejo gotovi interesi begati hmeljarje. Nasprotno je treba ugotoviti, da v državah, kjer se izdeluje pivo iz nežlahtnega hmelja, stalno narašča povpraševanje po kakovostnem pivu, kar povzroča večjo porabo žlahtnega hmelja, zlasti v Franciji in Belgiji. Zahteva hmeljarjev, da mora letošnja cena kriti vsaj stroške, je na podlagi današnje situacije povsem utemeljena. Zato se priporoča vsem hmeljarjem, naj pod nobenim pogojem ne oddajajo hmelja po ceni, ki ne bi krila stroškov.

Na koncu je treba še omeniti, da znaša približna cenitev letošnje letine nežlahtnega hmelja okrog 540.000 starih stotov, dočim je znašal lani pridelek 863.000 stotov. Pridelek nežlahtnega hmelja je torej nasproti lanskemu letu še v večji meri zadel, kakor pridelek žlahtnega hmelja. Cenitev pridelka nežlahtnega hmelja seveda ni mogoče kontrolirati. Vsekakor pa je zanimivo, da znaša letošnji svetovni pridelek hmelja po cenitvi Srednjeevropskega hmeljarskega urada le 1.049.000 do 1.094.000 starih stotov, nasproti 1.658.600 stotom v preletu.

+ Poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo, Zalec, 18. avgusta. Obiranje hmelja je v polnem teku in bo kljub deloma neugodnemu vremenu končano že ta teden. Množina pridelka se ceni na 14—15.000 met. stotov. (Lanski pridelek 24—26.000 met. stotov. Op. ur.) Kakovost letošnjega hmelja bo ono minulega leta prekosila, ker se je obiranje pričelo pravočasno in se vrši najskrbnejše. Kobile so lepo zelene barve, so zelo težke in najboljšega aroma. Nekaj tujih kupcev je že došlo, ki odposiljajo svojim tvrdkam vzorce našega pridelka. Do večjih kupčij dosedaj še ni prišlo, pač pa se predprodani hmelj polagoma prejemava.

+ Savinjsko hmeljsko poročilo. (Od našega posebnega poročevalca) Zalec, 19. avgusta. Ugodno vreme pospešuje obiranje in sušenje hmelja. Dovozi iz predprodaje se nadaljujejo. Pretežni del pridelka je gladkozelel ter so kupci polni hvale glede izborne kakovosti blaga. Doslej še ni bilo nikakih kupčij ter so vse vznemirljive vesti o spekulativnih podponbah (12 Din) brez vsake podlage, ker ne predstavljajo niti polovice svetovnemu položaju odgovarjajoče cene. Trgovina računa sicer s takimi ponudbami zaradi težkega gospodarskega položaja hmeljarjev, ne računa pa z njihovo samozvestjo in z oblastnimi merami proti odiranju ljudstva.

+ Alzaško hmeljsko poročilo. Strasbour, 15. avgusta. Tu imamo že tri tedne stalno deževno vreme. Ako ne nastopi boljše vreme, se je bati, da bo večina hmelja rdečkasta ali da se bo peronospora močneje razvila. Nasadi dosti zastajajo proti lanskim. Letošnja letina se ceni na okrog 50.000 stotov (po 50 kg) proti 92.000 lani. Tudi v Burgundiji in v Severni Franciji bo hmelja dosti manj kakor lani. Uvoz ne možnosti za slovensko blago bodo torej dosti večje kakor lansko leto. J. L.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved: Pretežno vedro, samo čez dan bolj oblakno. Vreme toplejšje. — Včerajšnja situacija: Področje visokega pritiska je prehajalo preko centralnega in južnega dela kontinenta. Na oceanu je pritisk padel. S tem v zvezi so pričeli prevladovati južni topli vetrovi in višja temperatura. Pritisk je v Jugoslaviji padel največ v zapadnih krajih. Jutranja temperatura je narasla za 1 do 3 stopinje. Nebo je bilo zjutraj povsem vedro, le v gorskih dolinah zadnjih krajev je bilo megleno. Morje je bilo mirno ali slabo valovito.

Dunajska vremenska napoved za sredo: Bolj oblakno; na vzhodu in jugu pretežno jasno. Temperatura se skoro ne bo spreminjala. V splošnem se bo ugodnejše vreme še držalo.

Naši kraji in ljudje

Prihod ministrskega predsednika na Bled

Včeraj dopoldne je prispel iz Beograda na Bled predsednik vlade g. general Peter Živković

Predsednik vlade g. general Peter Živković in podban g. dr. Pirkmajer v pred-sedniškem salonskem vagonu med postankom brzovlaka na ljubljani. Kolodvoru.

Ljubljana, 19. avgusta.

Na potu iz Beograda na Bled je prišel davi z nočnim beograjskim brzovlakom v Ljubljano predsednik vlade g. general Peter Živković. Na glavnem kolodvoru ga je sprejel in pozdravil podban g. dr. Pirkmajer v spremstvu policijskega direktorja g. dr. Guština. Ko je vlak obstal, je pristopil g. predsednik k oknu svojega salonskega vagona in z nasmehom opazoval novinarje, ki so ga od vseh strani fotografirali. Nato je povabil dr. Pirkmajerja k sebi v vagon in ostal z njim v razgovoru prav do odhoda vlaka. Z istim vlakom je potoval na Bled tudi g. minister Uzunović.

Bled, 19. avgusta. AA. Danes dopoldne ob 10. sta prispela na Bled z beograjskim brzovlakom predsednik vlade

general Živković in minister brez portfelja Nikola Uzunović v spremstvu gospoda Lazarja Todorovića, tajnika predsednika ministrskega sveta. Na postaji so jih sprejeli minister pravde doktor Srškič in minister brez portfelja doktor Svegel. Po pozdravu so se ministri s postaje odpeljali naravnost v Parkhotel, kjer sta se predsednik vlade in minister Uzunović nastanila. Ob pol 11. so se odpeljali z avtomobilom na drugo stran Bleda, v Rečico, kjer se nahaja dvorec dr. Svegla »Wilsoniji«. Opoldne je minister dr. Svegel priredil predsedniku vlade in ministrom prijateljski obed. Predsednik vlade se je že ob dveh vrnil v Parkhotel, dočim sta ministra dr. Srškič in Uzunović še ostala v dvorcu. Minister pravde dr. Srškič se je nastanil v »Wilsoniji« kot gost ministra dr. Svegla. Predsednik vlade general Živković ostane na Bledu nekaj dni.

Welcome, friends and singers of Great Britain!

Hearty Greetings and most cordial welcome to our Fair Ljubljana in the Alpine North-West of our country! And thanks, most sincere thanks for bringing to us from your country your songs. For in its songs dwells the heart of a nation. Thanks to our old friend Frederick Woodhouse, who in a good hour decided to come to us also as a singer! Thanks to Arthur Fagge for giving to us of his work during his holiday, and thanks to every separate member of this party of singers!

You are the first to give us an opportunity of hearing songs of Great Britain, art songs and folk-songs old and new, from the lips of a British choir and British singers, and we profoundly appreciate what you are doing thereby to draw your nation and ours together on the plane where we cannot fail to find much in common. For our country, too, is a land of song, and in exchanging a knowledge of our songs we shall give each other knowledge of our hearts, to the promotion of friendship and mutual understanding between Great Britain and Yugoslavia.

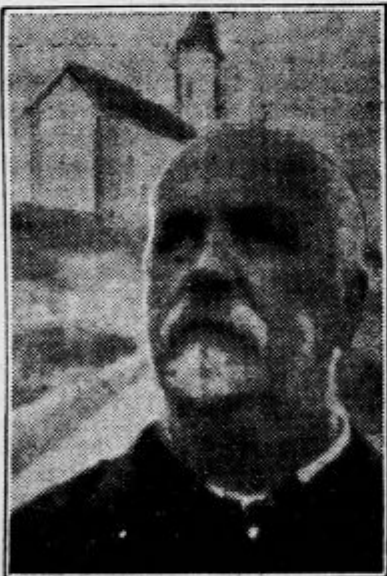
Welcome, thrice Welcome to Ljubljana!

Danes obiščejo Ljubljano zastopniki pevskega zborov iz Anglije. V Ljubljano se pripeljejo z zagrebškim brzovlakom ob 10.45 dopoldne. Na kolodvoru so slovesen sprejem. Zvečer ob pol 21. bo v Filharmonični dvorani koncert in po koncertu ob 22. večerja v veliki dvorani Kazine. — Toplo pozdravljamo zastopnike pevske umetnosti velikega angleškega naroda in vabimo ljubljansko občinstvo, da s številnim posemom koncerta izkaže gostom svoje iskrene simpatije!

Jubilej zaslužnega učitelja

Trbovlje, 19. avgusta.

V prijaznem Vojniku, kjer uživa svoj zaslužni pokoj, praznuje danes svoj 75. rojstni dan zaslužni šolnik in vzgojitelj gospod Ivan Kern, bivši nadučitelj na vo-

denski šoli v Trbovljah. Na tej šoli je služboval 43 let in še danes je pri vseh Trboveljčanih v najlepšem spominu. Kot učitelj in vzgojitelj je vzgojil cele generacije in ne najdemo človeka, ki bi se ga ne spominjal s hvalečnostjo in spoštovanjem. Imel je vse vrline dobrega učitelja in vzgojitelja, učiteljsko pa ga je kot tovariša in predstojnika naravnost obojevalo. Kot človek je g. Kern mehka in plemenita duša, ki nikdar v svojem življenju ni storil nikomur nič hudega, pač pa vsakomur mnogo dobrega. Radi svojega finega in taktne nastopa je bil v vseh družabnih krogih priljubljen in spoštovan. Pozabiti pa ne smemo še ene lepe poteze v njegovem značaju: svojemu narodu je bil vedno zvest, dasiravno je bilo v Trbovljah včasih prav težko.

Jubilant je bil rojen 19. avgusta 1855 v Zejah v kamniškem okraju kot sin malega posestnika. Njegov stric, ki je bil cerkov-

nik pri urušitvah v Ljubljani, je pustil talentiranega dečka študirati, najbrže v nadi, da postane »gospod«. Dijaček je dovršil v Ljubljani najprvo osnovno šolo, potem pa še 7 razredov gimnazije. Da bi prišel čimprej do kruha in ker je čutil v sebi poklic za učiteljski stan, je vstopil po dokončani 7. šoli v 4. letnik učiteljskega. Komaj je napravil zrelostni izpit, že je moral k vojakom v Trst, kjer je odslužil polna tri leta. Po vojaški službi je bil leta 1877. nameščen kot učitelj v vojaški sro-tišnici v Fischau pri Dunajskem Novem mestu. Tu se je seznanil s svojo prvo sorprogo, ki je službovala na isti šoli, hčerko takrat še umrlega polkovnika pl. Löwen-helma ter jo leta 1880. poročil. Od tam je prišel na takrat še privatno dvorazredno mešano rudniško šolo v Trbovljah »Vode. Ko je postala ta šola leta 1883. javna, je postal na tej šoli nadučitelj in kot tak ostal do svoje upokojitve v letu 1924.

Za časa njegovega službovanja se je razširila šola na Vodi od skromne mešane dvorazrednice do dveh samostojnih 8 razrednih, deško in dekliško, vsaka s štirimi paralelkami.

Leta 1916. mu je umrla soproga, s katero je živel celih 36 let v najsrečnejšem zakonu, zapustivši mu dva sina, ki pa sta bila

Naši prosvetni pionirji

Ob jubilejni glavni skupščini UJU v Beogradu

Učiteljstva, ki v teh dneh obhaja desetletnico svoje združitve, ne vežejo le organske sponke, ampak tudi globlja vez: podrobno kulturno delo med najširšimi plastmi naroda. Tako so se člani tega stanu že od vsega začetka posvečali kulturnemu delu med narodom, da je splošno narodno prosvetljevanje že postala takorekoč domena učiteljstva. Ali ni bilo to delo le podedovano svojosti tega stanu, bilo je tudi v dobri meri privzgojeno. Privzgojeno po organizaciji, ki obhaja sedaj svoj zasluzni jubilej. Vsako njeno zborovanje prica o tej vzgoji, v vsaki publikaciji te organizacije se zrcali čisto in nesebično stremljenje: koristiti narodu, ga kulturno in gospodarsko dvigniti.

Posebno slovensko učiteljstvo se je v tem pravcu odlikovalo. In če štejemo, da nes drasko banovino za kulturno na najvišji stopnji stoječi del naše domovine, moramo priznati, da gre priznanje za to v prvi vrsti našemu učiteljstvu. Saj skoro ni ne društva ne gospodarske ustanove na kmetih, ki ne bi štela med svojimi ustanoviteli učitelja, ali pri kateri ne bi aktivno sodeloval učitelj! Pobudo za to delo je učiteljstvo črpalo ponajveč iz svojih organizacijskih glasil. Zato ni odveč, če si ta glasila natančneje ogledamo.

Oficijelno glasilo slovenskega dela organizacije UJU je »Učiteljski tovariš«, ki spada v vrsto najstarejših naših listov. Ustanovljen je bil leta 1861. Urednikov je imel do danes šest. Sami znani stanovski borci in priznani kulturni delavci: Praprotnik, Zumer, Dimnik Jakob, Gangl, Dimnik Ivan. Od 1926 dalje zastopa ta stanovski tednik vse slovensko učiteljstvo brez razlike političnega mišljenja. V tem letu je v učiteljski organizaciji prodrla misel, da pravo delo med narodom ne sme biti opredeljeno, kakor tudi, da je mogoče skovati stanu zaslužen budočnost le v enotni organizaciji.

Podrobneje izobrazuje učiteljstvo stanovsko in ga usmerja na pot kulturnega dela mesečnik »Popotnik«. Ta je sicer slu-

Samo še danes nepreklicno zadnjikrat ob 4-
Večerne predstave odpadejo valed koncerta.

Dvoje src v 3/4 taktu

Briljantna filmska opereta iz dunajskega življenja!
Slagerji, petje, balet in godba!

Telefon 2124

Elitni kino Matica

oba že v službi pri Trboveljski družbi. Da ne bi bil na stara leta popolnoma osamljen, se je leta 1917. poročil s svojo sedanjjo soprogo, rojeno Kahl, s katero živi že tudi 13 let v najlepšem soglasju.

Po 47letnem vestnem službovanju je bil leta 1924. upokojen. Kakor je bil tih in skromen vse življenje, tako tih in skromen je odšel iz Trbovelj, menda brez vsakega vidnega priznanja od strani oblasti, dasiravno je služil svojemu narodu skoro pol stoletja. Na sivolasnega šolnika so pač pozabili...

Castitljivemu jubilaru naj bo v zadoščeno to, da njegovih zaslug niso pozabili njegovi številni prijatelji in tovariši, ki mu žele k njegovemu jubileju še mnogo zdravil in srečnih let!

zaide v top mehanizem. Kadar preide v ta štadij, je zaman grožnja, zaman kazni, duševnega razpoloženja s temi sredstvi ni mogoče dvigniti. Kar je pa pri tem najbolj usodno je to, da zle posledice niso takoj vidne. Na zunaj je lahko vse v redu; točnost, izkoriščanje časa, učna metoda, lahko ostanejo neoporečni, a ugasnil je plamen, ki vnama srca, ponehala je toplina, ki je potrebna, da vzklijejo žlahtne cvetke v mladih srcih. Skratka, to ni več vzgoja, ampak rokodelstvo. Mehanska rokodelska metoda pa ne vzgaja ne dobrih ljudi, ne dobrih državljanov. Tega dejstva ne bi smel prezreti nihče, kdor se zaveda, da šola ne dela le za sedanjost, ampak še bolj za budočnost.

Kaj bomo dali rojakom iz tujine?

Poziv vsej naši javnosti

Koncem tega meseca bodo zopet obiskali domovino naši bratje in sestre iz Westfalije in sosednjih revirjev. Za nekaj dni bodo odložili težko delo v rudnikih, da dajo duška svojem srcu in pridejo pogledat v domovino, ki jim je še vedno najdražja mati. Med nami hočejo utrditi svojo ljubezen do domovine in države, ki so ji ostali zvesti! Si nivoji tudi tam daleč med tujim svetom, ki jim daje greški kruh.

Pozdravili jih bomo z vročim srcem v bratski ljubezni. Hočemo, da jim bo med nami dobro in prijetno, da jim ostane spomin na domovino še slajši in milejši.

Težko je življenje v tujini. Mrzlo lega tuje ozračje na srca naših ljudi. Dolžnost domovine je zato, da jim srca ogreva in polni z ljubeznijo do domače besede, do domače pesmi, do naših šeg in navad. Dolžnost domovine je, da zasleduje gnetni in socialni položaj naših izseljencev. Ko se bodo naši bratje in sestre zopet vračali v tuji svet, bi jim želeli dati za povratek v utrditev vezi med njimi in nami slovensko besedo in slovensko pesem. Knjige najrazličnejše leposlovne vsebine in pesmarice slovenskih pesmi naj med našimi izselenci krepe njih duh in misli na domovino in državo. V ta namen organizirata Zveza kulturnih društev in Narodni izseljeniški odbor zbirko knjig, glasbil, pesmaric in not. Tudi kako narodno nošo bi jim želeli dati.

Obračamo se na našo javnost s prošnjo: pregledajte svoje knjige, pesmarice, note, glasbila in slično — in kar morete količkaj pogrešati, prinesite v dar našim izselencem! Pomislite na revnega našega rudarja in njegovo družino, kako bo pred skromno delavsko hišico v tujini čitala lepo slovensko besedo in pela ljubke naše pesmi ter ji bodo skupno z nami utripala srca za moč in slavo domovine. Posebno prosimo naše knjižnice, naša pevka društva, naša založništva in premožnejše posameznike, da se temu pozivu z vso vernostjo odzovejo in sami darujejo, kar morejo, da pa tudi v svojem delokrogu organizirajo zbirko knjig, pesmaric, not in glasbil. Ta stvar je naša kulturna in narodna dolžnost.

Vse predmete je oddati ali poslati na naslov »Zveza kulturnih društev v Ljubljani, Kazine II«, ali pa »Narodni izseljeniški odbor v Ljubljani, Delavska zbornica (prostori Narodne strokovne zveze)«.

Neprevižnost in nesreča

Novo mesto, 16. avgusta.

Janez Jamnik, 19-letni posestniški sin iz Male Strmice pri Šmarjeti, ima posebno veselje do orožja. Nedavno je od nekake znanca kupil starinsko puško, ki se baše skozi cev. S to puško se je že večkrat podal v gozd, večeraj popoldne pa je poskušal svojo lovsko srečo tudi blizu doma, ker je na nekem drevesu zagledal veverico. Ko se je pripravil na strel, pa je prišel mimo neki moški, katerega se je fant ustrašil ter skril puško za hrbet. Puška pa se je pri kretanju zadela ob neko skalo in se je pripravljal na strel, pa je fant ustrašil ter skril puško za hrbet. Puška pa se je pri kretanju zadela ob neko skalo in se je pripravljal na strel, pa je fant ustrašil ter skril puško za hrbet.

Na cestni, ki vodi skozi vas Dolnje Krovno, pripravljajo gramoz. Pri delu je bil zasilen tudi 30-letni France Pavlič iz te vasi. Pavlič je hotel razstreliti večjo skalo in ko je bila mina že vžgana, se mu je čudno zdelo, zakaj se ne sproži. Misli je, da je vžgalna vrstica odrekla ter je stopil bližje, da pogleda. V tem trenutku pa je mina eksplodirala in so delavci kosi kamenja močno ranili po glavi, levi roki in tudi po životu. Velika nevarnost je za posrečeneve oč. Pavliča so takoj odpeljali v bolnišnico.

Debeli ljudje dosežajo z vestno uporabo naravne »Franz Josefovce grenčice izdatno iztrebljenje črevesa brez vsakega napora. Mnogoštevilna poročila zdravnikov-strokovnjakov potrjujejo, da so oni, ki bolujejo na ledvicah, protinu, revmatizmu, kamnih in sladkorni bolezn, zelo zadovoljni z učinkom »Franz Josefovce vode. »Franz Josefovce grenčice se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

KULTURNI PREGLED

250 letnica Comédie Française. Ta mesec je minilo 250 let od postanka Comédie Française, ki je nastala na ta način, da so se stopili v eno telo igralci Hotela de Bourgogne in Rue Mazarin (Molièrova skupina). Tako je nastal oder, ki je že nad 200 let središče literarno-gledališkega Pariza. Prva predstava Francoske Komedije je bila Racineova »Fedra« in veseloigra de la Chapelleova »Fedra« d'Orléans. Comédie Française je imela prvotno svoj sedež v rue des fosses; šele l. 1770. se je preselila v Tuilerije, kjer je takisto otvorila delovanje z Racineovo »Fedro«. Okrog Francoske Komedije so se zbirali največji pisatelji, igralci in drugi umetniki Francije. Neka kompozicija slikarja Edvarda Dantona prikazuje, kako se zbirajo v njenem krogu vsi predstavniki duhovnega Pariza: Zola, Gouraud, Halévy, Lemaître in E. de Goncourt, Antoine, Ohnet, Dumas, Pailleron, Augier, Renan, Paul Bourget, Claretie, Duquesnel, Faulest in drugi. Še v našem stoletju je bila Francoska Komedija torišče marsikake literarne novosti na Francoskem. Njene glavne skušnje in premiere so preizkusni kamen ne le za nadarjenost pisateljev, ampak tudi za nove ideje, ki jih hočejo predvsem drame uvesti v življenje.

Petero najboljših nemških romanov našteva na pobudo Rutgersove univerze prof. William H. F. Lamont, ki je sestavil seznam 50 najboljših romanov svetovne književnosti. V seznam je vpisal kot najboljša nem-

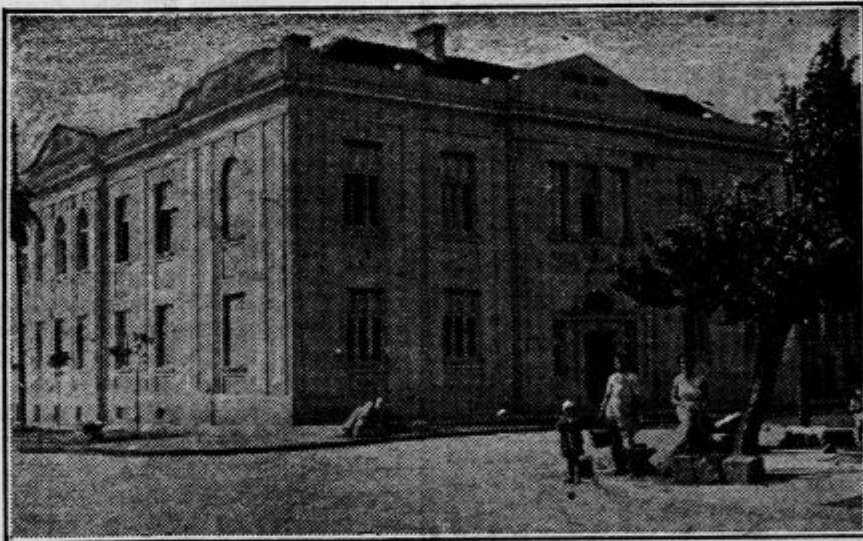
ška leposlovna dela sledeče romane: Wilhelm Meister (Goethe), Soll und Haben (Freitag), Buddenbrooks (Thomas Mann), Christian Wahnschaffe (Jakob Wassermann) in Sergeant Grisch (Arnold Zweig).

Spomini Ernesta Tollerja. Nemški levičarski pisatelj Ernest Toller je napisal spomine, ki se nanašajo na njegove doživljanje v zadnjih 13 letih. Knjigi bo naslov: »Quer durch 13 Jahre«. V njej bodo natisnjeni govori, članki in beleške, ki izvirajo iz zgodovinskih dogodkov revolucionarnih let. Dva odlična pisatelja o sodobnem slovstvu. Pred nami ležijo izjave nekaterih znamenitih pisateljev o sodobni književnosti. Podajmo kratak izveček o tem, kako sodita današnji pisateljski naraščaj Francoski Tristan Bernard in Angleži John Galsworthy. Prvi veli: Dela najmlajših pisateljev se že a priori ne smejo podvreči uničevalni kritiki. Mlade pisatelje je treba razumeti. Prav tako je bilo z nami v njihovih letih. Njih dela moramo smatrati za poskuse, ki bi radi prerazli norme vsakdanjosti in bi radi postali nekaj izrednega. Porabnost tega se bo vsekakor izkazala pozneje. Gotovo pa je, da je mladi pisateljski rod zmogel, znabiti celo spretnosti od rodu, ki bi mu bil lahko oče. Bolj pesimistično se izraža pisatelj Galsworthy, ki pravi: Marsikaterega mladega pisatelja bi bolelo, če bi moral povedati, kako sodim o njegovem delu. Mislim, da gre stremenje mnogih mladih pisateljev, ki hočejo ustvariti nekaj brezpogojno

novega, predaleč. Če hočejo tajiti obstoječe razmere ter jih nadomestiti z nečim novim, zatajujejo sami sebe. Ni res, da je naša doba brez romantike. Ni dvoma, da je mladi rod, ki je sprejel svoje prve vtise v zmedo svetovne vojne in povojnega časa, našel v ustvarjanju povsem druge aspekte kakor ljudje, ki so kot zreli možje doživeli zadnja desetletja. Prav tako pa je tudi res, da je današnje življenje pri vsej svoji trdoti in brezobzirnosti ohranilo svoje razmerje do glasbe v pozitivnem zmislu. Mogoče je mlada generacija za glasbo še dojemljivejša kakor starejši rod. Baš to me uverja o dejstvu, da romantika še ni izginila, kakor trdijo nekateri, ki so v očitni zmoti.

»Riječ«, neodvisna novinska revija, št. 30. od 16. avgusta prinaša sledečo vsebino: Dušan Plavšič: Dug države kod Narodne banke. Vladimir Dvorniković: Evropski kulturni problem. V tem sestavku razpravlja znani filozofski pisatelj o kulturi kot posebnem biološkem tipu človeka, o najgloblji dilemi kulture in ideje, o tragični konsekvenci, o mehanizaciji in humanizaciji, o vikingški duši, o Panevropi, Društvo narodov, o propadu Zapada in o Slovanih kot rešitvi ali opasnosti bodoče Evrope. V okviru razprave obravnava tudi jugoslovanski kulturni problem. Nadaljnji prispevek je novela Verke Škurije-Tilčeve »Dve ženi gospoda T. K. N. Milutinovič piše o Charlesu Baudelaireu, feljton pa govori o gledališki kroniki in o književnih poročilih. »Riječ« izhaja v Zagrebu. Posamezna številka 8.— Din.

»Poučnega slovarja« 10. zvezek, ki ga

Jubilejna glavna skupščina UJU se te dni vrši v Dječak domu UJU v Beogradu. Dom je bil otvoren lani in je namenjen (po zgledu dunajske »Schillerherberge«) vsem šolskim ekskurzijam, ki pridejo tekom leta v Beograd. Prenosišča so udobna, s kopalnicami, nadalje je v poslopu sedež centralne uprave UJU, redakcija in uprava »Narodne prosvete« in »Učitelja«, posebno lepa in bogata je tudi knjižnica. Za časa glavne skupščine se v tem domu, ki je ponos jugoslovenskega učiteljstva, nastanjeni slovenski delegati in se gotovo počutijo kakor doma, ker je dom okrašen s številnimi pokrajinskimi slikami iz Slovenije in z galerijo znamenitih slovenskih mož.

urejuje dr. Joža Glonar in izdaja Umetniška propaganda v Lohi pri Zidanem mostu je izšel. Prinaša razlago besed od Domnarvert do El Kair.

Dva spisa o Evgeniu O'Neillu. Prvi je kritična biografija iz peresa Barretta H. Clarka in prinaša življenjepis ameriškega literata; drugi je literarna razprava »Studies on Six Plays of Eugene O'Neill« in ima za avtorja Alana Mickleja, ki piše o Neillu z navdušenjem in s pomanjkljivim kritizmom.

Nov italijanski literarni tednik. V Milanu izhaja od maja t. l. nov literarni tednik »Gioviedic« (Cetrek). Urejuje ga mladi pisatelj Angelo Frattini. Tednik ne pripada nobeni izraziti literarni smeri in zbira v svojem krogu najboljše pesnike in kritike, domače in inozemske intelektualce. V primeri s fašističnimi listi je »Gioviedic« kompolitiški tednik.

Dübler ne sme v Italijo. Nemški pisatelj in predsednik PEN kluba v Berlinu Teodor Dübler, ki smo ga pred meseci videli in slišali tudi v Ljubljani, ne sme v Italijo. Branijo mu tja zaradi tega, ker je bil rojen v Trstu, kjer ga je zatekla anekdota. Ostal je italijanski državljan do pred poldragim letom, ko si je pridobil nemško državljanstvo v Prusiji. Kljub temu, da je bil Dübler vedno lojalen državljan in ni nikdar pisal proti Italiji, mu Italijan ne dovolijo bivanja v njih deželi, čeprav jih je malo, ki so toliko propagirali italijansko kulturo kakor Dübler.

Domače vesti

Na sebi je imel belo srajco, svetlosive nogavice in čevlje na zadržo z gumijastimi podmetniki na nogah. Druge obleke ni imel. Njegove identitete dosedaj niso ugotovili. Takisto tudi ni ugotovljena identiteta nekega 50 do 60 letnega utopljenca, katerega so nedavno potegnili iz potoka Čermca v Gaberjaku pri Ptuj. Njegovo truplo je že razpadalo in videti je bilo, da je mož že dalj časa ležal v vodi. Pokopali so ga v Sv. Lovrencu v Slovenskih gorah. Z utopljenecem vred so potegnili iz vode zavoj, v katerem je bil siv klobuk, dve suknji, telovnik, predpasnik in bela srajca, zakrpane temnosive hlače in par zimskih čevljev. Poleg tega zavojka je bil še en manjši trdnjak Suttner v Ljubljani, naslovljen na Miho Perka v Novi vasi pri Ptuj.

* Vlomi po deželi. Pretekli teden je bilo v Ljubljani v skladišču železniške stanice Belinci. Tatovi so odnesli zaboj perila, v katerem je bilo 45 moških raznobarnih srajc, ducat drugih srajc, ter 18 komadov spodnjih hlač, lasti trgovca Josipa Klepa iz Belincev. Trgovcu Petru Ostrcu iz Belincev so odnesli haljo gradla za hlače in 14 metrov kotenine za rjuhe. Iz drugega zaboja so ukradli 5 kg sira in 30 kg mila, oboje Oesterčeva last. Prizadet je bil tudi trgovec Edvard Bakar iz Bratoncev, kateremu so odnesli 20 kg mila, trgovcu Antonu Erjavcu iz Belincev pa 37 kg mila. Skupna škoda je znašala okoli 6000 Din. Orožniki so kot storilce aretirali več čiganih, brata Franca in Ignaca Horva, Josipa Čeharja, Geza Kovarja in štiri druge. Pri njih so našli nekaj ukradenega blaga, dočim drugo pogrešajo. Tatinske cigane so izročili sodišču. V Lomu občina Libuče, srez Prevalje, je bilo pretekli teden vlomljeno pri nekem tamšnjem posestniku in odneseno hlapecu Valentinu Osohniku več komadov obleke, par starih škornjev itd. v skupni vrednosti 1700 Din. Orožniki so tatu že na sledu.

* Obledela obleke barva v različnih barvah in plisiru tovarna Josip Reih.

Iz Ljubljane

* Ljubljanske pevce in občinstvo prosimo, da se udeležijo sprejema angleških pevcev na glavnem kolodvoru danes dopoldne ob tri četrt na 11. ob prihodu zagrebškega brzovalca. V Ljubljano prispe 54 Angležev, zastopnikov 11 pevskih in glasbenih društev iz Londona in Anglije. Pri sprejemu bo sodelovala tudi muzika dravske div. oblasti. O goste bo pozdravil zastopnik bana, mestne občine Ljubljanske, ljubljanskih pevskih krogov in društva prijateljev angleškega jezika. Vstop na peron je prost.

* Opazujemo na nocojšnji koncert, ki se bo vršil ob 21. v Filharmonični dvorani. Angleški pevci nam bodo izvajali pod svetovno znanim dirigentom Arturjem Fagom celotno skladbo iz najstarejše pa tudi najnovejše angleške glasbene literature, z mnogimi točkami bo zastopana tudi angleška narodna pesem, predvsem tipična pesem angleških mornarjev. Nocojšnji koncert bo prvi koncert te vrste v našem mestu. Vabimo občinstvo, da v obilnem številu poseti koncert, za katerega veljajo običajne koncertne cene od 30 Din navzdol. Predprodaja vstopnic ves dan v Matični knjižnici, od 8. dalje pa v veži Filharmonične družbe.

* Pevski zbor UJU v Ljubljani sporoča članstvu, da se bo vršil prihodnji pevski tečaj 6., 7. in 8. septembra v Ljubljani v Glasbeni Matiči. Pričetek 6. septembra ob 9. v začetku novembra bo koncert, zato je udeležba za vse nujno potrebna in obvezna.

* Zatvoritev prehoda skozi Lattermannov drevored. Mestno načelstvo ljubljanske je odredilo, da bo prehod skozi Lattermannov drevored, ki vodi od spodnjega dela bivšega otroškega igrišča mimo velesejskih paviljonov proti pivovarni Union, v času od 26. avgusta do 20. septembra za javno uporabo zaprt in sicer zaradi prireditve jesenskega velesejja.

* Kraljevni odbor Rdečega križa v Ljubljani. Vsem članom naše humanitarne organizacije smo poslali polnične za plačilo članarine za leto 1930. Člane, ki za to leto članarine niso plačali, bo obiskal v prihodnjih dneh naš tajnik g. Ivan Malnar. Obenem bo nabiral nove člane za ljubljanski kraljevni odbor Rdečega križa. Vljudo prosimo cenjeno ljubljansko občinstvo, da pristopa k Rdečemu križu in nas podpira pri človekoljubnem delovanju z letno članarino 30 Din. Prireditelji smo tudi letos počitniško kolonijo na Trati v Poljski dolini za 30 dekile iz ljubljanskih revnih rodbin brezplačno. V koloniji so se deklice kljub slabemu vremenu duševno in telesno okrepile. Čaka nas mnogo karitativnega dela, ki ga bomo mogli uspešno izvršiti le tedaj, ako nas bodo podpirali vsi, ki imajo srce za trpljenje svojega bližnjega. — Pisarna Rdečega križa je v Wolfovi ulici (Oražnov dom).

* Stanovanja za jesenski velesej. ki se bo vršil v času 31. t. m. do 15. sept. se bodo rabila in prosijo stanovanjski odsek, da se priglase ob navadnih uradnih urah v mestnem ekspeditu (Mestni trg 27-III).

* Smrtna kosa. V ljubljanski bolnici je umrl g. Jakob Gruđen, mesar. Pogreb pokojnika bo v četrtek ob pol 17. iz mrtvašnice splošne bolnice k Sv. Križu. Pokojniku blag spomin, žalujočim naše sožalje!

* Dar slepec. Rodbina Adolfa Lorane je darovala 200 Din namenu cvetja na grob g. Jeana Stacula za Društvo slepih v Ljubljani.

* Manjše tatvine v Ljubljani. V Ljubljani zadnje čase zopet krađe precej na debelo. Tatovi odnašajo vse, kar jim le pride pod prste, zlasti so se specializirali na obiske po zidarskih barakah in novih stavbah, nepovabljeni pa prihajajo tudi na stanovanja. Tako se je teden dni nazaj spazil v stanovanje Karla Hladkega v Langusovi ulici 28 in mu odnesel s toaletne mizice srebrno cigaretno dozo, iz kopalnice pa žepno uro budilko. Skupna škoda znaša 800 Din. — Neprijeten obisk je imel tudi trgovski pomočnik Ivan Grobin, kateremu je nekdo iz kuhinje stanovanja v Polakovi ulici ukradel par čevljev v vrednosti 300 dinarjev.

* Čudna osveta. V pisarniške prostore nove stavbe »Stavbne družbe« na Dunajski cesti se je v noči od nedelje na ponedeljek spazil neznan zlikovec in ponesnažil z blatom in odpadki vse prostore, tako ima družba okoli 800 Din škode. Ker to ni edinstven primer, je družba zadevo prijavila policiji. Že pretekli teden je namreč isti storilec tudi ponesnažil prostore. Zdi se da gre za skrojeno nesramen način maščevanja. Polica poizveduje za nesramnim ponočnjakom.

Iz Maribora

* Iz mariborske Zveze kulturnih društev. Zaradi odsotnosti predsednika in tajnika se bodo vsi do 1. septembra došli doli rešili takoj po 1. septembru, kar naj blagovolično vzeti cenj. društva na znanje tajnika.

* Hiten. V Ljutomeru se je poročila gđ. Elmira Zemljica, hčerka tamošnjega župana in trgovca g. Frca Zemljica, z dr. Damaskom, zdravnikom v Kutini na Hrvaškem. — V Mariboru so se v zadnjih dneh poročili: priv. uradnik g. Mirko Skačej z gđ. Josipino Smigoc, g. Karel Wiegela z gđ. Marjeto Brandstetter, g. Martin Slabe z gđ. Ano Pototnik, g. Milan Vokac z gđ. Marijo Vošnik, g. Karel Fras z gđ. Ano Brundula, in trgovec Fran Steinbauer z gđ. Justino Zorko.

* Sokol Maribor I. izleti v nedeljo 24. t. m. v Jarenino, kjer priredi tamošnji Sokol skupno s prosvetnim društvom veselico z igrokazom »Sirota Jerica«. Sokol bo izvajal proste vaje s spremljevanjem godbe iz Maribora. Vlak vozi iz Maribora ob 13.30, od Pesnice pa je po bližnjici samo četr ure hoda do Jarenine. Povratek z vlakom ob 20.25 iz Pesnice.

* Metoditen tečaj učitelstva. V ponedeljek je bil odprt na vinarški in sadjarški šoli ter na zavodu »Vesna« v Mariboru uvodni in metoditen tečaj, ki se ga udeležuje 23 učiteljev in učiteljic. Otvorili je prisostvoval kot zastopnik banske uprave prosvetni inšpektor dr. Kotnik iz Ljubljane, ki je med drugim izjavil, da bo banska uprava z vsemi močmi podpirala nadaljevalno šolstvo za kmetstvo mladino, ker poneso to šolstvo med najbrižje mase ljudstva pravilno kmetstvo stanovsko vzgojo in izobrazbo, ki je podlaga za gospodarski napredek naše države.

* Iz samostana šolskih sester v Mariboru je pobežala 42 letna Ema Ples rodem iz Aleksandrije v Egiptu. Plesova je živčno bolna in je bila že pred 3 leti v nekem zdravilišču za živčne bolezni. Ni izključeno, da jo je sedaj zopet napadla stara bolezen in je v zmedenosti zapustila samostan. Odsila je v samostanski obleki. Plesova je majhne postave in sivih las ter govori razen slovenščine in nemščine tudi italijanščino, francoščino in grščino.

* Premični oder za ljudske predstave po načrtu znanega mariborskega prosvetnega delavca učitelja g. Robnika si je omislil Rdeči križ na Pobrežju. Otvoritev bo v nedeljo 31. t. m. v Rokovih dvorani in bodo pri tej priliki prizorili tudi Jurčičevega »Domna«. Sodelovalo bo tudi pevsko društvo »Zarja«.

* Smrtna kosa. V Mariboru je umrla včeraj pomočnica Erika Hašnik, hčerka plesarja državnih železnic. Pogreb bo v četrtek ob 4. popoldne izpred mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju.

* Policijski drobiž. Policia je aretirala delavca Antona Horvata, ki je v prepriju zabodel nekega delavca pri gradnji stavbe OUZD v desno lopatico in ga težko ranil. — V past se je zopet vjela Eliza Mendaš, ki je izgnana iz Maribora zaradi potepušstva. — Zaradi prestopkov proti prometnim predpisom je bilo prijavljenih 6 avtomobilistov in 3 kolesarji.

Iz Celja

* Pevci celjske »Svobode« so prireditelji v nedeljo v koncertni dvorani Zdraviliškega doma v Rogaski Slatini koncert, ki je zelo lepo uspel. Zbor se v začetku koncerta vidno ni mogel takoj prilagoditi akustičnim razmeram dvorane, kmalu pa je dobil zvezo z dvorano in občinstvom in je bil vedno lepše in popolnejše. Odlično občinstvo je vsako absolvirano točko sprejelo z oduseljenim odobravanjem in je prisililo pevce, da so morali 4 pesmi ponoviti, in sicer Preglievo: »Dekle moje«, »Prelovčev«, »Hišca pri cest' stoji«, Novakovo: »Sanak spava« in rusko narodno pesem »Dvanajst razbojnikov«. Med udeleženci koncerta smo opazili tudi slavnega tenorista g. Jos. Rjavca s soprogo, kapelnika in skladatelja g.

Muhviča in več drugih znanih osebnosti. Ker se je koncert vršil dopoldne ob najlepšem sončnem vremenu, je bila dvorana le srednje zasedena. Zato je bila izražena od strani gostov želja, naj bi zbor priredil v kratkem še en koncert v večernih urah.

* Moderni reševalni avtomobil znamke »Tatra« je naročilo celjsko prostovoljno gasilno in reševalno društvo. Avtomobil mora prispeti v Celje najpozneje v 3 mesecih in bo pričel reševalni oddelek z njim obravnavati takoj, ko bo dobil od mestne občine v ta namen določene primerno adaptirane lokale v poslopiju magistrata. Celjski dopisnik nekega ljubljanskega dnevnika se je hotel včeraj na »duhovite« način obregnuti ob našo nedavno notico, s katero smo skušali vspodbuditi merodajne kroge k čim prejšnji nabavi prepotrebne avtomobila, in nam skušal podtakniti očitke nepravilnega gospodarstva z nabranim denarjem. Pošteni čitatelji so razumeli namen notice, za zlobno misleče je pa škoda papirja.

* Kuhajte in pecite s plinom! Danes 20. in jutri 21. t. m., vsakokrat ob 8. zvečer se vrši v kuhinji gospodinske šole v poslopiju meščanske šole v Vodnikovih ulici predavanje s praktičnim poskusnim kuhanjem na plin. Vhod z dvorišča po stopnicah vodeč k stanovanju šolskega sluga. Vstop je za interesente prost.

* Smrtna kosa. V St. Petru v Savinjski dolini je umrla 17. t. m. 72 letna veleposesniškova vdova Antonija Lenkova, v Celju pa je umrla 18. t. m. na Glavnem trgu št. 7 v starosti 76 let posestnica Neža Skutnikova, doma iz Nove cerkve pri Vojnku. Bila je taška pekovega mojstra g. Kača na Glavnem trgu.

* Diplomirana učiteljica klavirja Hoffmannova prične pouk 1. septembra. Učenci se sprejemajo od 19. t. m. naprej. Pred Grofijo 7-II.

* Sladkosnedni dolgooprstež. V noči od 16. na 17. t. m. je vlomil neznan tat v Čebelnjaka g. sodnega oficijala Antona Dolenca iz Celja in odnesel 7 kg medu v satju. Čebelnjak je poleg Dolenceve hiše v Gaberju pod okoliškim pokopališčem. Tat je pustil za seboj vidne sledove po Novi cesti do velike državne ceste v Gaberju, ker je vso pot jedel med in odmetaval kosce voska.

Bločani napredujejo

Bloke, 19. avgusta.

* Bloke, ki so še pred kratkimi leti, daleč od sveta, uživale mirno in idilično življenje, kakor ga človek najde naslikanega v Valvazorju, so se v zadnjem času tako izpremenile, da jih še domačini, ki je zadnja leta bival v tujini, komaj prepoznajo. Včasih je moral redki potnik, ki se je iz gubila v te kraje, vzeti štiriurno pot pod nogo, da je došel tja od najbližje železniške postaje, zdaj pa sedež v Ljubljani v lep in udoben avto in v pičlih dveh urah si v kraljestvu polhov in smuču.

Najvažnejša pridobitev, ki jo v zadnjem času zaznamujemo, pa je vsakakor napeljava modernega vodovoda, za kar gre v prvi vrsti zasluga našemu neumornemu in požrtvovalnemu županu g. Stanku Lenarčiču, ki je znal kljub najhujši vaški opoziciji zadevo srečno izpeljati. Prej se je vas zalagala z vodo iz skupnega vodovoda sredi vasi, zdaj pa ima vsak vaščan, ki je hotel pristopiti k vodovodni zadrugi, pipo v hiši in hlevu, kar bo znal ceniti le oni, ki pozna bloško zimo in ledeno burjo, ki zavija v hudem mrazu okoli govej. Ta pridobitev se je morala seveda proslaviti, kar smo tudi v polni meri storili. V nedeljo, v malem gozdiču kraj vasi, ki je kakor ustvarjen za veselice pod milim nebom, sta se na dveh različnih vrta dva lepo rešene kostruščki, da je prijetno dišalo vse doli v dolino. Slastno pečenko je bilo kajpak treba tudi dobro zaliti in veselo razpoloženje je trajalo dolgo v noč.

Tudi bloška industrija se prav dobro razvija. Domača zadruga je postavila lčno mlekarino, ki ugodno uspeva, posebno radi spretnega strokovnega vodstva. To je velika pridobitev za domačine, kakor za odjemalce mleka, ki ga na Blokah mnogo več pridobivajo nego ga porabijo, a prej za ta višek niso imeli trga. Če pa se človek pelje naprej proti Sodražici, bo videl od poti kar novo tovarno, o kateri mu bodo povedali, da je last podjetnega g. Milana Modica, ki se ni dal oplašiti od sedenja krize na lesnem trgu, temveč je skoraj kar čez noč pretvoril svojo žago v tovarno lesnih izdelkov. Izdelujejo se razne igrače, lične barvane šatulje v narodnih barvah in predmeti, glode katerih so bili naši trgovci doslej večinoma navezani na inozemski trg. Zdjaj jim ne bo treba hoditi daleč, ker bo tovarna g. Modica zalagala ne samo domači trg, ampak bo sčasoma lahko krila tudi velik del potrebe vse naše države.

Iz dnevne kronike naj zabeležimo, da so pred kratkim tatovi obiskali našo vas, kar se sicer zelo redko zgodi. Povabili so se v znano Lavričevu hišo. V globoki noči, ko je bila vas v tihih snu, so s pomočjo droga dvignili železno rešetko na okno in odnesli, kar jim je prišlo pod roko. Vendar pri podjetju niso imeli sreče do konca. Na poti proti domu so srečali grodo domačih fantov in ker so imeli slabo vest, so pred njimi pobegnili, pri tem pa zmetali od sebe večino ukradenih predmetov, ki so jih na begu ovirali. Kljub temu imajo Lavričevi občutno škodo. Orožništvo sicer sumi tatove, vendar zaradi pomanjkanja dokazov zadeva še ni zrela za sodišče.

Ko bo odpadlo listje in bo legla zopet bela odeja na zemljo, upamo, da se bomo lahko osebno pomenili z marsikaterim ljubljancem, ki so mu ostale Bloke iz prejšnjih let v prijetnem spominu. Pa tudi zdaj je v visokem poletju vse do zlate jeseni vas prav po domače vabimo: Pridite, izletniki, tudi na Bloke v vas!

Kupujte knjige v Tiskovni zadrugi!

* Znižana železniška vožnja za novo sadski velesej. Prometno ministrstvo je odobrilo 50 odstotni popust na železnica posetnikom novosadskega velesejja, ki bo odprt dne 27. septembra. Ta ugodnost velja tudi za prevoz blaga.

* Strežniška šola v Ljubljani. Prejeli smo: Na podlagi Pravilnika strežniške šole v Ljubljani se razpisuje natečaj za sprejem gojenk in gojencev v Strežniško šolo v Ljubljani za šolsko leto 1930-31. Pouk, ki se prične dne 10. septembra 1930, bo teoretičen in praktičen ter bo trajal dve leti. V šolo se sprejemajo osebe redovnega in posvetnega stanu, ki so že sedaj zaposlene v banovinskih zavodih. Razen tega se sprejemajo kandidatke in kandidati, ki do sedaj še niso bili zaposleni z bolniško nego, o katerih pa se more pričakovati, da se bodo posvetili temu poklicu. Gojenci in gojenke se bodo vzgajali za bolniško strežbo v javnih in zasebnih bolnicah. Pogodi za sprejem so: starost 18—30 let; državljanstvo kraljevine Jugoslavije; fizična usposobljenost za strežniško službo; nprava neoporečnost, z dobrim uspehom dovršena najmanj osemrazredna osnovna šola, oziroma dovršena meščanska šola; znanje drž. jezika v govoru in pisavi ter reverz, da bo na zahtevo kr. banske uprave po dovršitvi šole najmanj 5 let ostal v strežniški službi enega izmed banovinskih zavodov, ki ga bo določila občina kraljevske banske uprave. Šolski pouk je za vse gojence in gojenke, ki so bili že zaposleni na katerikoli način v banovinskih dobrodelnih zavodih brezplačen. Za eksterniste se pobira posebna učna pristojbina v znesku letnih 400 Din. V posebnih oziroma vrednih primerih sme kr. banska uprava to pristojbino znižati ali pa popolnoma odpisati. Prvi trije meseci po vstopu se štejejo za izkušeno dobo. Po tem času sklepa ravnatelj šole o končnem sprejemu. Pravilno kolkovane in lastnorodno pisane prošnje s posebnimi dokazili, naj se pošljejo strežniški šoli v Ljubljani 5, kjer se dobe tudi natančna navodila v donatantskih urah, do 25. avgusta 1930.

Samo še danes!
„Sin Madame Sans-
Gene“
Zgodovinska drama iz dobe Napoleona
„Kino Ideal“
Ob 4., pol 8. in 9. uri.

* Vpisovanje na II. drž. realni gimnaziji v Ljubljani. Poljanska cesta, se bo vršilo za I. razred dne 11. septembra t. l. dopoldne. Vpisovali se bodo učenci in učenke, ki so dovršili najmanj 4 razrede osnovne šole in so rojeni v letih 1917—1920. Učenci, oz. učenke drugih zavodov, ki se hočejo na novo vpisati v II. ali VIII. razred, naj se osebno priglase 13. septembra ob 9. do 12. ure v ravnateljevi pisarni. Učenke, oz. učenke meščanskih šol, ki bi hoteli prestopiti na gimnazijo, naj se priglase do 30. t. m. za dopolnilni izpit. Pričetna služba božja bo v ponedeljek, 15. septembra ob 9. v cerkvi sv. Jožefa. — Ravnateljstvo.

* Članom Jugoslov. češkoslov. lige in Českoslov. Obce. Svečanosti 30 letnice Češke kočje pod Grinjavcem se udeležita tudi Liga in Obec. Umetnostjo bi bilo, ako bi se te slavnosti udeležilo čim največ članov obeh društev. Ako se jih prikladi zadostno število (20), bo odbor lige naročil poseben avtobus, ki odide iz Ljubljane v nedeljo jutraj ob 5. na Jezersko in se vrne zvečer v Ljubljano. Prijava sprejema Jugoslov.-češkoslov. lige v Ljubljani v roke podpredsednika R. Pustosilemca (Narodna tiskarna) do srede 20. t. m. ob 17.

* Pripravniki obmejne čete. Po novi izpremembi v uredbi o obmejni četi z dne 17. aprila 1923. pripadajo v uredbi navedeni prijemniki »graničarjem« šele potem, ko z uspehom dovršijo pripravniški tečaj ter so ocenjeni za sposobne za vršenje obmejne službe. Nanovo sprejeti »graničarji« dobivajo v času, dokler so v pripravilnem tečaju 120 Din letne plače in za hrano v gotovini po 20 Din dnevno.

* Uspeša prireditev sinjske alke. V Sinju se je v nedeljo vršila priljubljena narodna igra »sinjska alka« ob ogromnem obisku iz vse Dalmacije, zlasti pa iz Splita. Iz Zagreba je prišel poseben vlak z velikim številom zagrebčanov ter velika skupina tujecev iz Nemčije, ki so nalašč zaradi alke prihitali v Sinj. Vse mesto je bilo okrašeno z zastavami, ponoči pa razsvetljeno z velikimi števili žarnic. Alkarji so za to priliko postavili posebne tribune. Zmagal je učitelj in publicist Josip Boko. Alki sta med drugimi odličnjaki pristopovala primorski ban dr. Tartaglia in kipar Meštrovič.

* Neznani savski veslači na varnem. Iz Vidma pri Krškem nam pišejo: Glede na zadnji odstavek članka o naraščanju voda, ki ga je objavilo petkovo »Jutro« in na dopis iz Litije v nedeljskem »Jutru« sporočamo, da so mladi sportniki bili visokotlačni iz Nemčije, ki so v petek srečno dospeli po vodi do Krškega. Ker jim je Sava v nadaljnjem toku preveč majhna, so se odpravili z videmske postaje z vlakom, da poizkusijo valovitejšo reko za svoj sport in proučevanje krajev na našem jugu.

* Tekma slovenskih harmonikarjev se bo vršila 8. septembra na praznik. Kdor se še ni prijavil, naj to nemudoma stori. Zastopuje navadna dopisnica, naslovljena na urad velesejja v Ljubljani, nakar dobi prijavljenec vsa potrebna navodila. Zmagovalci v tekmi dobe lepe nagrade in diplome.

* Dva neznanca utopljenca. Pretekli teden so potegnili iz Save pri Krškem približno 30 let starega utopljenca, srednje postave, okroglega obraza, nizkega čela, širokega tepega nosu v gornji čeljusti so mu pa manjkali vsi zobje. Neznaneec je bil na kratko ostrizen, lasje so bili deloma že osiveli, poznala pa se mu je tudi mala pleša.

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani
19. avgusta 1930.

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativno vlago v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1—10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin.

Ljubljana 764.0, 13, 92, mirno, megla 10, —, —, Maribor 762.9, 15, 85, mirno, 0, —, —, Zagreb 763.6, 15, 90, SE, 0, —, —, Beograd 763.5, 16, 88, mirno, 0, —, —, Sarajevo 765.4, 12, 75, mirno, 0, —, —, Split 763.1, 20, 65, mirno, 0, —, —.

Temperatura je bila v Ljubljani najvišja 25.2, najnižja 11.7, Maribor 13, Zagreb 14, Beograd 12, Sarajevo 7, Split 18.

Solnce vzhaja ob 5.6, zahaja ob 18.

GOSPODARSTVO

Podrobnosti iz pravilnika za izvrševanje vinskog zakona

III.

Dodajanje alkohola, razmnoževanje in falsificiranje

Po paragrafu 3 zakona je dodajanje alkohola v splošnem prepovedano. Izjema velja samo v primeru, da se vino za izvoz alkoholizira, pri čemer more izvoznik predh. preko pristojnega kontrolnega organa zahtevati za to manipulacijo dovoljenje od kmetijskega ministrstva in se te manipulacije vršijo le pod kontrolo organov kmetijskega in finančnega ministrstva samo v transitnih skladiščih ali svobodnih javnih in privatnih skladiščih, odnosno na tovarnih postajah. Ta predpis velja tudi za vse izjemoma dovoljene manipulacije pri izvozu vina, ki pa se smejo izvršiti le na izrecno zahtevo kupca. Če se tako vino izvozi ali pa iz katerega koli razloga zapre povrne v našo državo, se ne sme prodati v državi za konsum temveč le uporabiti za svrhe, ki so v zakonu dovoljene, drugače se pa denaturira.

Pod razmnoževanjem vina ali mošta, ki je za promet prepovedano, se razume vsako dodajanje vode ali sadnih alkoholnih pljav, petjota, vina od samorodnic ali kake druge tekočine v svrhe povečanja količine vina. Pod umetnim proizvajanjem vina, ki je prepovedano (falsificiranje, potvorba), se razume proizvajanje vina ali mošta od vode z dodatkom industrijskega sladkorja ali alkohola in potrebnih kislin, tanina ter drugih sestavin. Prav tako se smatra za umetno napravljeno vino ono, ki je deloma potrjeno z uporabo posameznih sestavin, tropin, suhega grozdja itd. z dodatkom vode.

Tuji snovi, ki jih je dovoljeno dodajati vinu ali moštu

Kot kaže je za popraviljanje ali vzdrževanje vina sploh potrebno dodajanje tujih snovi, s katerimi se menja količina naravnih sestavin, je to dovoljeno le v mejah paragrafa 4. tega zakona, toda pod pogojem, da se te snovi dodajajo le v toliki meri, da se okus odn. splošni značaj vina ne spremeni bistveno.

Zveplanje mošta ali vina se sme vršiti a) z zažiganjem čistega žvepla (zlasti čistega od arsena) ali žvepljenih trakov (od azbesta); b) s čistim tekočim (koncentriranim) ali plinastim žvepljenim dioksidom; c) z enološko čistim kalijevim metabisulfitom (prosulfitom), v količinah, ki ne presegajo 30 gr na hektoliter. Prepovedano je žveplanje z raztopino žveplene dioksida v vodi ali v alkoholu. Vino (mošt), ki je odrejeno za neposredni konsum, ne sme vsebovati več kakor 20 miligramov svobodnega ali 200 miligramov skupnega žveplene dioksida na liter. Skupna količina žveplene dioksida, ki ga sme vino (mošt) vsebovati v prometu, ne sme presegati 500 miligramov na liter, od tega največ 40 miligramov svobodnega. Prepovedano je s kemikalijami odvzemati iz vina ali mošta višek žveplene dioksida.

Kadar je vsebina vinske kisline prevleka in jo je treba zmanjšati, ali pa premajhna in jo je treba povečati, se sme ta napaka popraviti le z dovoljenimi sredstvi. Količino se sme v vsakem vinorodnem okolišju dodati ali odvzeti vinske kisline bo vsako leto objavila banska uprava na predlog kontrolnih postaj. V nobenem primeru pa količina dodane limonove kisline ne more biti večja od 50 gramov na hektoliter vina. Prepovedano je isti mošt sladkati in mu dodajati kisline.

Dodajanje tanina (čistega brez okusa in neraztopljenega) je v manjših količinah dovoljeno, da se vino bolj drži in da ostane čisto. Za čiščenje vina so dovoljena naslednja sredstva: a) mehanična sredstva: španjska zemlja, kaolin, azbest in celuloza; b) kemična sredstva: želatina, ribji mehur, beljakovina od jajca odnosno albumin, posneto mleko odnosno kazein. Dovoljena je tudi uporaba kalijevega ferocijanida in sicer za popraviljanje vin z napakami, toda le pod naslednjimi pogoji. Od takega vina je treba poslati kot vzorec tri četrt litra pristojni kontrolni postaji s točno označbo izvora, vrste grozdja in količine. Kontrolna postaja nato ugotovi na podlagi analize potrebno količino kalijevega ferocijanida, kakor tudi drugih potrebnih sredstev za čiščenje dotičnega vina in dostavi prošilo potrebno količino cijanida s točnim navodilom za uporabo. Po izvršenem čiščenju in pred puščanjem v promet je prošile ponovno dolžan poslati enak vzorec kontrolni postaji zaradi kontrole. Vino, ki vsebuje neželene ferocijane s se denaturiranjem odstrani iz prometa. Stroške za analizo in cijanid nosi prošile. Na željo prošila in na njegove stroške more biti za tako čiščenje poklican na lice mesta strokovnjak kontrolne postaje.

Dodajanje živalskega ali rastlinskega enološke čistega oglja se sme uporabljati samo v cilju odzvajanja neugodnega duha (po plesnobi, sodu) ali popraviljanja barve. Za odzvajanje barve rdečkastih vin se more to sredstvo uporabljati samo tedaj, če ta vina niso ležala na tropinah dalj kakor 24 ur od početka alkoholnega vrenja. Ni pa dovoljeno odzvajanje barve črnih vin, ki so bila pridobljena z alkoholnim vrenjem na tropinah, kakor tudi odzvajanje barve mešanih belih odnosno rdečkastih in črnih vin.

Uporaba vseh domačih in tujih specialnih enoloških sredstev, za katerih ne obstaja posebno dovoljenje kmetijskega ministrstva, je prepovedana. Kdor hoče stavljati v promet, prodajati ali rabiti gotova taka sredstva, mora zahtevati dovoljenje od kmetijskega ministrstva. Takšni prošnji je treba priložiti dovoljno količino dotičnega sredstva, za stroške analize in preizkušnje pa vnaprej položiti 300 Din, ki se pozneje obračunajo. Vsako specialno enološko sredstvo, katerega uporaba je splošno dovoljena, mora imeti na omotu označeno številko in dan dovoljenja kmetijskega ministrstva in analitični sestavino. Za uporabo takih sredstev ni potrebno posebno dovoljenje.

Program za gradbo cest. Z zakonom o državnih cestah je, kakor znano, ugotovljena mreža državnih cest, med katerimi je mnogo cest, ki jih je treba zgraditi oziroma pregraditi. Številnim tvrdkam, ki se obračajo na gradbeno ministrstvo zaradi financiranja in izvrševanja del je sedaj ministrstvo poslalo seznam neizgrajenih cest in njihovih delov ter cest, ki jih treba rekonstruirati, po programu, ki ga je ministrstvo izdelalo na podlagi omenjenega zakona. Na novo se imajo zgraditi naslednje

ceste: Beograd-Novi Sad (80 km), Beograd-Lazarevac (5 km), Prijepolje-Belo polje (52 km), Beograd-Pančev (18,5 km), Sabnik-Pivlje (89 km), Kotor-Učini (26 km), Novi Sad-Subotica (47 km), Kuzmin-Bijeljina (8 km), Novi Sad-Sabac (8,5 km), Skoplje-Gjergjellja (65 km), Prilep-Debar (84 km), Novi Sad-Veliki Bečkerek (43,5 km), Foča-Trebinje (47 km), Samarinovac-Prabovo (5 km) in Kumanovo-Kriva Palanka (11 km), skupaj 450 km. Vrbu tega je predvideno rekonstruiranje 325 km cest. Približna vrednost vseh teh del znaša 700 milijonov Din.

Prepoved krošnjarenja. Pred dnevi je ministrstvo za trgovino in industrijo izdalo odlok, s katerim se prepoveduje krošnjarenje na podlagi čl. 24 zakona o obratih. Ta prepoved pa velja samo za ozemlje bivše Srbije, kjer je zakon o obratih (obratni zakon), na katerega se upira odlok, v veljavi. Pri nas pa ostane zaenkrat glede krošnjarenja vse po starem.

Za 590 milijonov Din posojil Privilegirane agrarne banke. Po poročilu, ki je bilo podano na seji upravnega odbora Priv. agrarne banke 18. t. m., je banka doslej odobrila 8051 hipotekarnih posojil za 300 milijonov Din, 46.288 zadružniških posojil za 165 milijonov Din, 16 zadružnih posojil za 6 milijonov Din in 162 meničnih posojil za 3 milijone Din, vsega za 474 milijonov Din. Tej vsoti pa je treba prišteti še 115 milijonov Din terjatev, prevzetih od bivše Direkcije za kmetijski kredit, tako da znaša skupni znesek posojil 589 milijonov Din.

Pred izvolitvijo novega direktorja Narodne banke. Kakor znano je bil dolgoletni direktor Narodne banke dr. Novaković že pred meseci na lastno prošnjo upokojen. Vprašanje novega direktorja je ostalo ves čas nerešeno. Sedaj poročajo iz Beograda, da bo na seji uprave Narodne banke, ki se bo vršila 27. t. m., izvoljen nov direktor. Kakor znano je bilo to vprašanje že enkrat na dnevnem redu seje upravnega odbora, vendar ni bilo rešeno. Kot kandidata za to mesto se imenujeta G. Jovan Marković, član uprave, in dr. Gjorgjević, inspektor finančnega ministrstva.

Premiranje konj v Ljutomeru. V Ljutomeru se je vršilo dne 18. t. m. premiranje konj domače kmetke reje ameriškega dirkača, ki se goji na ljutomerskem polju že dolga desetletja ter kaže reja lepe uspehe. Ljutomerski konj je znan širom naše domovine ter je za konjereje premiranje vedno prazničen dan. K premiranju so prišle: banovina 5000 Din, sreski kmet. odbor v Ljutomeru je obljubil 2000 Din, Zadruška za rejo žrebet je podarila 1500 Din ter občina Banovci 100 Din. Ves znesek v iznosu 8600 Din je bil razdeljen za 52 premiranih konj. V I. skupini je prejel za najlepšo kobilo z žrebcom I. darilo v znesku 400 Din in diplomu g. Franc Brumen, pos. v Stari novi vesi, 2. darilo v znesku 300 Din in diplomu g. Ivan Bunderl, pos. iz Verzeja, 3. darilo 900 Din in diplomu g. Lovro Novak, pos. v Ključarovi, 4. darilo 2. skupini je prejel za najlepšo 4 letno žrebco I. darilo 400 Din in diplomu g. Franc Oster, pos. v Krizevcih, 2. darilo 250 Din in diplomu g. Jernej Znidarič, pos. iz Bolesnečic, 3. darilo 250 Din in diplomu za 3 letno žrebco g. Franc Brumen, pos. na Krapju. V 3. skupini je prejel za najlepšo 2 letno žrebco I. darilo 400 Din g. Franc Skuhala iz Krizevca, 4. skupini I. darilo v znesku 300 Din za najlepšo 1 letno žrebco g. Franc Skuhala iz Krizevca in v 5. skupini za najlepšega žrebca I. darilo 250 Din in diplomu g. Jože Slavič iz Bunčakov.

Emisija druge polovice delniške glavnice Privilegirane izvozne družbe. Iz Beograda poročajo, da se bo v kratkem izvršila emisija druge polovice delniške glavnice Priv. izvozne družbe v višini 15 milijonov Din, tako da bo družba imela potem vplačano delniško glavnico od 30 milijonov Din. Izvozna družba razpolaga kakor znano z znatnimi sredstvi. Pri Narodni banki ima kredit od 50 milijonov Din, pri Priv. agrarni banki pa 200 milijonov. Vrbu tega ima v primeru potrebe še po 200 milijonov Din kredita pri Poštni hranilnici in pri Drž. hip. banki. Glede na letošnji manjši izvozni presežek bo družba izrabila le manjši del teh kreditov. Če bi ves presežek pšenice od kakih 20.000 vagonov naenkrat izvozili, tedaj je za financiranje vsega tega izvoza potrebno le kakih 300 milijonov Din.

Dobave in oddaje del. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 28. t. m. ponudbe za dobavo delovnih površnih obel in za dobavo raznega orodja, do 1. septembra pa za dobavo konopentih vrvic. Vršile se bodo naslednje ofertne licitacije: 25. t. m. pri inženjeriji dravske divizije oblasti v Ljubljani glede oddaje popraviljalnih del na poslopih stalne vojne bolnice v Ljubljani; 4. septembra pri upravi dravske delavnice v Ljubljani glede dobave železnih loncev; 10. septembra pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave železnih nosilcev in matice ter glede dobave tiskovin. Direkcija državnega rudnika v Zenici sprejema do 11. septembra ponudbe za dobavo električnega kabla. (Predmetni oglas so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI).

BORZE

19. avgusta.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet zopet zelo slab. Tečaj deviz ne kaže skoraj nikake spremembe nasproti včerajšnjim tečajem. Med efekti je prišlo do zaletenja v Kranski industriji po 312.

Na zagrebškem efektinemu tržišču je vojna škoda pri nespremenjenih tečajih ostala brez prometa. Zaključene so bile samo agrarne po 55. Med ostalimi vrednotami so bili zaključili v Prastedionu po 915, v Jugobanki po 78, v Zemaljski po 135, v Našički po 1150, v Sečerani po 312—313,50 in v Dubrovački po 370—372.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 22,70. — Berlin 13,45. — London 13,475. — Bruselj 7,874. Curih 1095,9. — Dunaj 791,68. — New York 795,18. — London 274,44. — New York 56,23. — Pariz 221,59. — Praga 167,13. — Trst 294. — 295 (295).

Zagreb. Amsterdam 22,70. Dunaj 794,68. — 797,68. — Berlin 13,4450. — Bruselj 7,874. — Budimpešta 98,40. — Milano 94,09. — 286,080. — London 271,04. — New York 56,13. — 56,88. — Pariz 220,50. — 220,39. — Praga 166,67. — 167,47. Curih 1094,40. — 1097,40.

Curih. Zagreb 9,1975. — Pariz 200,00. — London 25,095. — New York 794,00. — 795,00. — Berlin 13,4450. — Bruselj 7,874. — Budimpešta 90,10. — Bukarešta 3,0375.

Dunaj. Beograd 12,5425—12,5825. London 34,4025—34,5025. Milan 37,01—37,11. New York 706,15—708,65. Curih 137,33 do 137,83. dinarij 12,55—12,61.

Elekti.

Ljubljana. 8% Blair 97,75 bl. 7% Blair 87,50 bl. Celjska 160 den. Ljublj. kred. 122 den. Prastedion 910 den. Kreditni zavod 170—180. Vevče 124 den. Ruše 280—300. Kranski industrijska 312 zaklj.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 438—439, kasa 438,50—439, za december 438—439, investicijsko posojilo 88—89, agrarne 55—55,25, 8% Blair 97,25—97,75, 7% Blair 86,50—86,75, 7% Drž. hip. banka 85,625—85,875, 6% begiške 77,50 den.; bančne vrednote: Prastedion 910—915, Union 191—193, Jug 77,50—78,50, Srpska 186—190, Zemaljska 134—135, Narodna 7750—8050; industrijske: Našička 1150—1175, Gutmann 147,50 do 160, Slavkovo 60 den., Slavonija 200 do 202, Sečerana 311,50—313,50, Brod vagon 110—112, Dubrovačka 372—374, Oceanija 210—225, Trbovlje 397—402.

Beograd. Vojna škoda 452 zaklj., za december 462,50—463,50, investicijsko 92 do 92,50, 7% Blair 89,25—89,50, 7% Drž. hip. banka 89 zaklj., Narodna 7850 zaklj.

Blagovna tržišča

HMELJ

Ker prejemo hmeljska poročila iz Zlatca navadno še le kasno zvečer, bomo od slej, dokler bo trajala glavna hmeljska sezija, objavljali vsa hmeljska poročila skupaj na 2. strani. Opozorjamo na to vse hmeljarje in druge, ki se zanimajo za to važno gospodarsko panogo.

LES

+ Ljubljanska borza (19. t. m.). Tendence za les nespremenjene. Zaključeni bili 5 vagonov hrastovih drv. Povpraševanje je za hrastove in bukovne prago (v vsaki množici od 15.000 kom. navzgor, francoske dimenzije), nadalje za hrastove prago (5000 kom. 2,20x0,20x0,14 in 5000 kom. 2,10x0,18x0,12 m), za večjo množico desk (smreka, jelka, paralelnih, brez razpok, dolž. 4 m, deb. 24 in 48 mm, širina od 1 cm navzgor), za trame (uso Trst, dolž. 4—12 m, deb. 8/8 do 24/29), za smrekove in jelkove brojavne drogove (zdrave, ravne, osušene, 7, 7,50, 8, 8,50 m, debelina na vrhu 15—16 cm), za trame (uso Trst, 240 m³, v raznih dimenzijah), za 100 m³ desk (podmernih, 24 mm, 10—16 cm šir., paralelnih, ostrorobih, očeljenih, I. II. III. 75 m³ 4 m, ostalo 2, 2,50, 8 in 8,50 m) in za lipove plohe (I. II., 40—100 mm, od 2 m navzgor, od 18 cm šir. navzgor).

ZITO

+ Žitni trg (19. t. m.). Sprito najnovejša ugodnejša cenitve kanadske letine so cene na ameriški tržišču zadnje dni zopet postale, kar ni ostalo brez vpliva na razpoloženje v Evropi. Tudi pri nas se cene nazadovale za nekaj Din pri stotu in stane sedaj banaska pšenica 175 Din, Srbobran 177,50, okolica Sombor 176 Din, sremska 167,50 Din fco nakladalna postaja. Tudi koruza je popustila za nekaj točk in se dobi po 132,50 Din fco postaja. Pri tem pa se blago oddaja le iz druge roke, kajti dovozi se nadalje zelo slabi in so kmetovalci rezervirani.

+ Ljubljanska borza (19. t. m.). Tendence stalna. Prometa ni bilo. Ponujali so (slov. post., plačljivo 30 dni): pšenice: baško, 80/81 kog, mlevska tarifa po 242,5—245, 79/80 kog po 237,5—240, 78/79 kog po 232,5—235; ri: baško, 72 kog po 170 do 172,5; jčmen: baški, oziromi, 66/67 kog po 185—187,5; oves: baranjski, dobava v prvi polovici avgusta po 210—215; koruza: baško po 185—187,50; moko: baško iz nove pšenice po 395—400.

+ Novosadska borza (19. t. m.). Zaradi pravoslavne praznika borza danes ni poslovila.

+ Budimpeštanska terminska borza (19. t. m.). Tendence neenotna; promet srednji. Pšenica: za oktober 17,44—17,45, za marec 19,16—19,18, za maj 19,58—19,59; ri: za oktober 11,35—11,36, za marec 12,58—12,60; koruza: za avgust 16,18—16,20, za september 16,10—16,15.

SPORT

Program za »balkanske igre« v Atenah

Službeno iz JLAS.

5. oktobra: otvoritev ob 15. sprevid atletov in prisega, dviganje zastav in sviranje nacionalnih himen; ob 15,30 tek na 400 m z zaprekami (izbirno), ob 15,45 tek na 100 m (izbirno), ob 15,45 skok v višino, ob 16,10 tek na 10,000 m, ob 16,50 tek 1500 m, ob 17. tek na 100 m finale, ob 17,15 tek na 400 m z zaprekami finale, ob 17,20 balkanska stafeta (800, 400, 200, 100).

11. oktobra: ob 15,30 tek na 200 m (izbirno), ob 15,30 skok ob palici, ob 15,40 tek na 110 m z zaprekami (izbirno), ob 15,55 tek na 800 m, ob 16,10 tek na 200 m finale, ob 16,10 skok v daljavo, ob 16,10 met diska v helenskem stilu, ob 16,25 tek na 110 m z zaprekami finale, ob 16,35 stafeta 4 x 100 metrov.

12. oktobra: ob 14,30 start maratoncev, ob 15. tek na 400 m (izbirno), ob 15. met kopja, ob 15,15 tek na 500 m, ob 15,40 troskok, ob 15,40 tek na 400 m finale, ob 16. vaje gojencev vojaške šole v švedski telovadbi, ob 16,30 met krogle, ob 16,30 stafeta 4 krat 100 m.

Meti diska in kladiva se bodo vršili 6. odnosno 7. oktobra ob 16. na igrišču Panhellinios. — Tajnik Francić.

ASK Primorje (nogometna sekcija) Od danes naprej se vrše redni treningi v dveh skupinah. Skupina A, v katero spadajo igralci: Jančigaj, Pišek, Hassl, Svetič, Slamič, Zemljak, Jug I in II, Camernik, Erman, Senica, Jež, Terček, Uršič, Slapar, Windiš, Baumel, ima trening v torkih in petkih. Skupina B, v katero spadajo igralci: Mirt, Bizjak, Baum I in II, Pišek II, Lasič, Golob, Strnad, Klopčič, Umek, Peterlin, Sinkule, Calcari, Petrič, Mlinar, Sinkovec in vsi ostali, imajo trening v ponedeljkih, sredo, četrtkih in sobotah. Vsi navedeni igralci se opozarjajo, da prihajajo redno k treningom.

SK Svoboda. Jutri v četrtek ob 16. trening juniorjev. Od 18. dalje strogo obvezen trening I. moštva in rezerve. Z ozirom na bližajoče se tekme vsi in točno!

SK Natakar poziva danes naslednje igralce na trening: Zajc, Novak, Podgoršek, Senad, Zupančič, Šušteršič, Ši, Dobner, Otič, Bahar, Ozebek, Milošević in Wohlfart.

SOKOL

Sokolski dan v Krškem

Sokolsko društvo v Krškem je priredilo v nedeljo 17. t. m. popoldne na prijaznem Stancarjevem marofu javni telovadni nastop, ki je kljub temu, da so se v bližini vršile še druge sokolske prireditve in domodne veselice nad vse lepo uspel. Pričakovalo se je mnogo več gostov iz bližnjih krajev in bratskega članstva. Zaka! ni našega sokolskega slavlja počastila s svojo navzočnostjo Sevnica?

Domače prebivalstvo, poznavajoč pomen in važnost sokolske vzgoje, je z iskrenim navdušenjem posetilo prireditve. Tudi mesto je kazlo praznično lice. Zastave, ki so vihrale raz vseh hiš, so jasna priča, da uživa Sokol obče zaupanje.

Pri krasnem popoldnevu se je vršila v vzornem redu javna telovadba, ki je dosegla svoj višek v orodni telovadbi, posebno drugo. Pri prostih vajah se ne more reči, komu bi se prisodilo prvenstvo. Deča, naraščaj in članstvo, prav vsi so se potrudili, da je celotni nastop skladno in lepo uspel. Prav vsem je potrebno izreči hvalo in sokolsko priznanje.

Po telovadbi se je razvila nepriljena zabava. Na priznani sokolski salonski orkester je dvignil obče razpoloženje in užgal mladini kri pri raznovrstnih plesih. Pravo bratsko razpoloženje je trajalo pozno v noč.

Stopajte zmagovalno naprej, roko v roki, da se v skupnem delu pripravimo na 25letnico obstoja društva, ki jo bomo častno proslavili prihodnje leto! Pri tej priliki vabimo tudi vse one, ki čutijo jugoslovensko in ki vidijo v državnem edinstvu prosep naše domovine, da postanejo iskreni člani Sokola. Zdravo!

Lepo sokolsko slavlje v St. Jurju ob juž. železnici

Letošnji javni nastop je priredilo Sokolsko društvo St. Jur o. j. ž. na svojem telovadišču. Udeležila so se ga tudi nekatera sosednja društva, vendar pa je bil ta nastop javen dokaz ogromnega napredka šentjurskega društva. Zelo dolgo ni društvo nastopilo tako samostojno. In to v vseh točkah! Samo članov domačinov, povečini kmetijskih fantov je pri prostih vajah nastopilo 52 (!) Popolnoma na mestu so bili tudi vsi drugi oddelki. Sedanji vadijski zbor pod vodstvom neumornega br. načelnika Rongadorja nam je siguren porok, da bo sokolska misel prodira v vsako hišo, in se bodo vsi oddelki še bolj okrepili. Posebno pozornost je pri telovadnih točkah vzbudila pozornost sedmorica našaščajnikov, ki je izvajala vaje in skupine, br. načelnika. Čestitamo!

Pred nastopom članov je pozdravil mnogobrojno občinstvo, Sokole in Sokolice starejša br. dr. Svetina. V lepem temperamentnem govoru je br. Svetina opisal sedanji položaj SKJ, njegov vevaležni pomen in naloge. Ob zaključku govora je množica navdušeno vzklajala NJ. Vel. kraju in starejši SKJ NJ. Vis. prestolona. sledniku Petru.

Po nastopu se je razvila zelo pristrčna zabava. Celjska železniška godba je marljivo svirala in razigravala mlado in staro. — Sentjurski Sokol je lahko ponosen na lepe uspehe osobito, kar se tiče prodiranja sokolske misli med kmetstvo mladino. Lahko služi za vzgled vsem in dokazuje, da so naši kmetje zelo dovzetni za sokolsko življenje.

Krasen sokolski večer v Rogaški Slatini

Sokolsko društvo v Celju je priredilo na praznik 15. t. m. ob pol 21. uri v veliki dvorani zdraviliškega doma krasno uspešno telovadno akademijo. Tamošnji gostje, ki so po večini izomenci, so do zadnjega napolnili lepo dvorano, kjer je bil prirejen za nastop provizorični oder. Po zaigranju sokolske koračnice od strani vojaške godbe, ki je iz prijaznosti med pavzami zaigrala par narodnih himen s petjem godbenikov samih, kar je še povečalo nepopolno razpoloženje v dvorani, se je izvajala točka: Člani in članice kombinirane beograjske vaje. To in ostale točke so navzoči poplačali z burnim aplavzom. Vse telovadne točke so bile skladno izvajane, krona večera pa je bila orodna telovadba članov na bradji, kjer so telovadci publiko zadivili s svojimi vrhunskimi in preozirnimi vajami. Za to so bili bogato nagajeni z aplavzom gledalcev.

Ta akademija se po svoji pestrosti in skladnosti lahko prišteva med najlepše sokolske večere, ki so se dosedaj priredili v Rogaški Slatini ter ostane vsem v prijetnem spominu.

Klavirsko točko pri telovadbi je spremljal mladi naraščajnik Tone Bojce iz Celja, ki je s svojim samozavestnim nastopom publiko presenetil.

Lekrena sokolska hvala vsem, ki so s svojim delom pripomogli do tako lepe akademije, nadalje tudi upravi zdravilišča Rogaška Slatina, ki nam je brezplačno dala prostore na razpolago ter br. starosti dr. Koltererju, ki nam je žel z vsem zelo na roko ter nam pripravil teren za nastop. Zdravo!

Zbor sokolskih delavcev iz Dravske banovine. V svrhu spoznavanja raznih skupin sokolskih zadev sokolskih šup in društev v dravski banovini je sklican sestanek za danes v Ljubljano. Kolikor smo poučeni, se ga udeležijo mnogoštevilni sokolski delavci, ki bodo skupno pretresali razna važna sokolska vprašanja.

10000 DIN

Projektiranje in izvršitev električnih naprav in instalacij. Popravila električnih strojev in aparatov.

Ljubljana. Aleksandr. e. c.

134

Kolonizacija Martuljka

Kranjska gora, 19. avgusta.

oplojna sodba je, da je Martuljkova skupina najlepša med vsemi skupinami naših planin. Bodisi tujec, bodisi domačin, vsak odkrito priznava, da še ni videl nikoli in morda daleč naokrog ne tako krasne harmonije med skalnatimi vrhovi in grebeni kakor prav v Martuljku. In človeku se čudno zdi, da je bila ta divja, prekrasna skupina skoro da zadnjih dni naši bližnji in daljni okolici popolnoma neznana, dasi je tako blizu in tako odprta, da jo je moral vsak nehoti opaziti. Turistovski krogi so se je ogibali, ker so bili menda prepričani, da so vrhovi zaradi svoje razkosnosti in navpičnih sten popolnoma nedostopni, dasi to naziranje ni odgovarjalo resnici, izvzemši Spika, na vrh katerega je izmed domačinov priplezal edinoletni Oman, ki je bil svoj čas imeniten gorski vodnik. A Spik je moral podležiti tudi Skalašem, ki so popolnoma razpršili bajko o nedostopnosti Martuljkovih gor.

V zadnjem času se je pojavilo, veliko zanimanje za ta prelepi košček naše domovine. Originalni slap gori pod Akom je pričel privabljati ljudi, ker jih je zanimala svojo divjo krasoto in ker je tako blizu doline, da ga doseže vsak z največjo lahkoto. Toda gore in samotne, silne, romantične polne planotice pod zasneženimi, čudno razkosanimi stenami so še danes popolnoma zapuščene, ker izletnikom, navajenim vsemu dobrotu, ne nudijo nikakih udobnosti in so široki, nižji masi turistov nepoznane. Ves interes je osredotočen samo okrog slapa in na zaraščeno planoto pod slapom ter na obsežne senožeti na desnem bregu Martuljkovega jarka. Ta visokogorska planota, ki jo do neba zapirajo Martuljkovi snežniki in strmo pada proti rutarskemu polju, je v resnici nekaj posebnega in tako lebi podobnega, da ni čudno, če so se v času prenapetosti razvijajočega našega tujkega prometa marsikateremu našemu človeku vanjo zagledale oči in izčejo, kako bi izv

Iz življenja in sveta

Velemesto v luči statistike

V Berlinu se letno poroči 46.000 parov — loči se jih 7500 — poro-
dov je 44.000

Mestna uprava v Berlinu je nedavno izdala svoje izvestje o gibanju, dejanju in nehanju svojega prebivalstva. Podatki se zbirajo vse leto z redko vestnostjo in temeljitostjo, tako da nudi izdano statistično izvestje natančen vpogled v življenje berlinskih množic. Prebivalstvo je razdeljeno po poklicih, po višini davkov, po veri in narodnosti, po oddanih glasovih pri volitvah, po plačah in mezdah, ki jih prejema. Statistiki pa gre še globlje in izda javnosti koliko jedi in pijače pride na posameznega meščana, kolikokrat se ta koplje in vozi z električno cestno železnico, koliko se jih oženi, loči in rodi.

Letno potrebuje Berlin

skoro 100.000 poročnih prstanov

za 46.030 novo poročenih parov. Večina izmed teh gre prvič pod sladki jarem, vendar pa je med njimi tudi kakih 5000 takih, ki hočejo že v drugi poskusiti svojo srečo. Čudno je, da je število moških, ki se jim je še enkrat zahotelo zakonske sreče, petkrat toliko, kakor število žensk, ki gredo drugič v skupno življenje. Po starosti je bilo 47 nevest med 15. in 20. letom, ki so se poročile z mladeniči primerne starosti 18 do 20 let, pet deklic iste starosti pa je imelo žene v precej zreli dobi 50 do 60 let. V starosti preko 60 let se je poročilo 145 parov, pri čemur sta bila ženin in nevesta že

prekoračila to starostno mejo. Najbolj priljubljene so poroke v mesecu decembru, kar znači, da je božične praznike težko prenašati v samotni.

Pri takem velikem ženitovanjskem obratu niso seveda izključene pomote in razočaranja, tako da se v Berlinu vsak šesti zakon loči.

Ločitve dosegajo letno število 7500; med temi je 19 mladih žen, ki še niso dosegle svojega dvajsetega leta, in 704 žen, ki so šele po dovršenem petdesetem letu spoznale, da jim ni mogoče živeti v zakonu. Pri moškem spolu se jih je kar 232 več ko šestdeset let starih vrnilo v samski stan, od mladih mož izpod 25 let pa jih je to storilo le pet. Vzrok ločitvam je na žalost skoro najčestše zakonolomstvo. Pri moških raste število zakonolomstev s starostjo ter doseže med 40. in 50. letom višino 688, pri ženah pa so najopasnejša leta med 25 in 30. Vendar je pri ženah skoro polovico manj zakonolomstev, kajti v najopasnejših letih jih je 361. Ločitve in vzroki za njih nudi vsekakor žalostno sliko velemestnega življenja in nizke moralne stopnje velemestnih prebivalcev.

Kljub temu pa se

rodi vsako uro 5 novih meščanov in vsakemu novorojenčku podari mesto na občina hranilno knjižico z vlogo enega tolarja. Skoro vsakih 24 ur se rode dvojčki, ki jih je bilo skupaj 358, vsake štiri mesece pa celo trojčki.

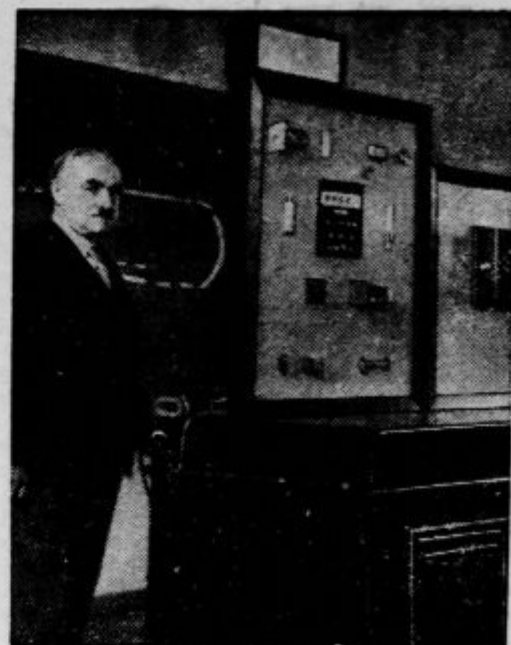
rodov za potrebno, da se osnuje vse dežele sveta obsegajoča organizacija za pobijanje zobnih bolezni in da bo to organizacijo skupaj z mednarodno zvezo zobozdravnikov tudi izvedlo. Preiskave o zdravstvenem stanju prebivalstva različnih dežel so pokazale, da so zobne bolezni prav tako važne in potrebne pobijanja kakor bolezni, ki jih Društvo narodov mednarodno pobija že sedaj.

Nesrečno zaljubljen letalec

Francoski kmetje so med delom na polju blizu Frontignaca nenadoma začuli šum letala in isti trenutek z grozo opazili, da pada iz letala v višini 1000 m na tla človek. Ko je treščil na zemljo, se je globoko zaril v prst in je bil seveda takoj mrtev. Kmalu mu je sledilo zapuščeno letalo, ki se je prevrnilo v zraku in zavito v plamen pogorelo na tleh. Od kraja so mislili kmetje, da se je dogodila slučajna nesreča. A v mrličevem žepu so našli listič, ki se je glasil: »Draga Lojzka! Zdaj pač ne boš več dvomila, da sem te imel rad! To nedeljo boš sto metrov daleč od svoje hiše našla moje zdrobljeno telo: skočil bom iz letala.« To reč si je vzel letalec Casterand življenje radi nesrečne ljubezni. Na policijsko pravilo, da je to prvi samomor te vrste. Dosti letalcev je že našlo smrt pri skoku iz letala, toda še nihče tega ni storil iz obupa ali nesrečne ljubezni.

»Zaplenjeno« pivo

V Zedinjenih državah gorijo gozdovi in vročina je uničila celo skrbno negovani vrt prezidenta Hooverja v njegovem letovišču Rapidanu. Še vsemogočni Rockefeller je moral naprositi mesto Taringtown, naj mu dovoli zajemati vodo iz mestnega vodovoda, ker so se posušili vsi vodnjaki v njegovi graščini. Samo mesto Camden v državi New Jersey je doživelo v zvezi z grozovito sušo naslednjo veso zgodbo. Protialkoholni detektivji so iztaknili na tovornem kolodvoru skrivnostnega vagon z naslovom neke izmišljene družbe v mestu in so v vagonu našli sode z najboljšim pivom. Zadevo so takoj javili policijski. A žejno občinstvo je kmalu napadlo vagon, odprlo sode in pričelo točiti pivo. Ljudje so navdušeno podajali drug drugemu vedra, vrče, steklenice. Predno so prikorakali stražniki, je izginilo vse pivo do zadnje kapljice.

Past za vlomilce

Prof. Korn z berlinske tehnike s svojim aparatom. Aparat sprejema nevidne žarke »X«, ki mu jih stalno pošilja oddajna postaja. Kadar stopi kdo v območje žarkov, zazvonijo alarmni zvonci ter javijo nezajeljeni obisk.

Tihotapski kongres za prohibicijo

V slavnem Chicagu se je vršil, seveda izven dosega policijske oblasti, kongres tihotapcev alkoholnih pijač. Vsi udeleženci so bili oboroženi od pet in do glave in baje šteli skupaj do 200 let prestanega zapora. Kongres je bil sklican zaradi pretresljivih vesti o ukinitvi protialkoholnega zakona. Tihotapci so sklenili z vsemi sredstvi podpirati »suho« politiko in so priporočali celo umore posebno nevarnih »mokrih«. Seveda bi pomenila za tihotapce »mokrac« doba konec sedanjih zaslužkov. Na ta način so dobili »suhi« nepričakovane mogočne zavestne. Tihotapci so naklonili več sto tisoč dolarjev za protialkoholna društva in so sklenili izdatno podpirati vse nove »suhe« zakonske predloge.

Veleizdajalka

Neka Angležinja, vitka, 25 let stara, finančnikova hči z doto v znesku 125 tisoč funtov sterlingov, si išče idealnega soproga iz višjih krogov potom oglosov v nemških listih, ker misli, da bo v Nemčiji lažje našla primerne: ga plemiškega ženina nego v domovini. Prejela je stotine ponudb in nepopisno razdražila angleško javno mnenje. Londonski listi so označili njen oglas kot pravo veleizdajo!

Predlog

»Der Ostdeutsche Beobachter«, eden izmed nemških nacionalističnih glasil, postavlja vladi naslednji resni predlog, ki ga naj bi izvršila v osvobodnem Porenju:

»Vsi otroci, ki so bili spočeti (od vojakov zasedbenih čet) s posilstvom kakšne nemške domačinke, naj se ubijejo. Otroci, ki kažejo po zunanjih znakih na očeta zamorskega, vzhodnega, sprednje-azijskega in hamitskega rodu, naj se istotako ubijejo, da se telo našega ljudstva ne zastrupi s krvjo in slabimi duševnimi lastnostmi drugih plemen. Matere mešancev bi morali napraviti neplodovite. Samo otroci po očetih severnjaškega plemena, tedaj večinoma po članih angleških zasedbenih čet, bi morali ostati živi...«

Zal, da ostajajo živi tudi ljudje, ki takšne reči pišejo.

Radio

IZVLEČEK IZ PROGRAMOV

Sreda, 20. avgusta.

Ljubljana: Opoldanski program odpade. — 18.30: Klavirski koncert g. Marjana Lipovška. — 19.30: Ura dobre knjige. — 20: »Gospod Lamberthier«, igrata Danilova in Bratina. — 21: Prens z Bleda. — 22: Napoved časa in poročila.

Cetrtek, 21. avgusta.

Ljubljana 12.30: Plošče. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 18.30: Gd. Korčnanova poje samospeva. — 19.30: Otroška ura (Milinski). — 20: Rezervirano za prenos z Dunaja. — 21: Prens z Bleda. — 22: Napoved časa in poročila.

Beograd 10.30: Plošče. — 12.45: Koncert radio-orkestra. — 19.30: Lahka glasba. — 20.15: Jugoslovski večer. — 22.45: Poročila. — 23: Koncert radio-kvarteta. — Zagreb 12.30: Plošče. — 20.15: Jugoslovski večer. — Praga 17: Popoldanski koncert. — 19.35: Priključene češke pesmi. — 20: Igra. — 20.40: Koncert na čelo. — 21: Lahka glasba iz Bratislave. — 22.15: Godba za ples. — Brno 17: Prens vsega programa iz Prage. — Varšava 18: Koncert solistov. — 20.15: Koncert češke glasbe. — 23: Godba za ples. — Dunaj 11: Popoldanski koncert. — 15.15: Koncert orkestra. — 20: Rossinijeva opera »Seviljski brivec«, sodelujejo solisti in zbor milanske Scale. — Moderna plesna glasba. — Berlin 19: Lahka godba orkestra. — 20.40: Nekaj poletenskega za radio. — Godba za ples. — Frankfurt 19.30: Prens vsega programa iz Stuttgarta. — Langenberg 17.30: Operna glasba na ploščah. — 20.45: Orkestralni koncert: Wagnerjeve skladbe. — Lahka glasba. — Stuttgart 19.30: Avstrijska narodna glasba. — 21.40: Neprosto voljni humor. — 22.40: Sindingove norveške pesmi. — Budimpešta 9.15: Popoldanski koncert. — 17.40: Koncert vojaške godbe. — 19.45: Orkestralni koncert: Griegove skladbe. — Ciganska godba. — 22.45: Lahka glasba. — Rim 17.30: Vokalen in instrumentalni koncert. — 21.02: Puccinjeva opera La Bohème.

Moža letata, ženi kuhata

Ženi ameriških letalcev O'Brinea in Jacksona, ki že več kot 600 ur pripravljata hrano za svoja soproga. Letalca hočeta ostati 1000 ur v zraku in pripravljeno hrano jima podajajo posebna letala. Vrli soprogi hočeta vztrajati vseh 1000 ur pri kuhi.

Odrešenik Rusije iz Ljubljane

Naše mesto je lahko ponosno na mednarodno senzacijo, ki spravlja Ljubljano v zvezo s porazom boljševikov. Zgodba, o kateri poročamo, se je pričela v Avstriji na gradu nekega za spiritizem vneta grofa. Duh, ki je gospodu grofu redno prinašal novice iz onega sveta, je nekega večera nepričakovano zahteval, naj grof čimprej povabi k udeležbi dve dami. Imenoval je kot prvo v Ljubljani bivačočo Rusinjo, gospo N. in kot drugo pa soprogo nekega, v mednarodnih političnih krogih jako vplivnega zunanje-ga ministra. Istočasno je dodal duh, da mora dobiti gospo N. avstrijski vizum in denar za potne izdatke, ker živi sedaj v slabih razmerah. Začuden je grof od kraja mislil prežreti zahtevo. A duh je od tedaj, čim so ga poklicali, redno vprašal: »Ali je že tu gospa N.« in izginil, ne da bi odgovarjal na vprašanja. Zaradi tega je smatral naposled grof za svojo dolžnost obvestiti omenjeno ministrovno soprogo, ki je prišla za počitnice v neko razmeroma blizu kopališče. Poizvedoval je tudi v Ljubljani, dali res biva tam omenjena ruska dama ter je na svoje začudenje dognal, da mu je duh res sporočil pravilno ime in točen naslov. Na ta način je prejela gospa N. od popolnoma nepoznanega avstrijskega grofa nemško vladno povabilo s pripombo, da ne bo imela kot gost nobenih izdatkov, in da je njena navzočnost nujno potrebna, ker bi sicer utegnila razjeziti gospoda duha. Gospa N. se je od kraja obotavljala, ko pa je zvedela, da je povabljen k od-

lični, visoko ugledni osebnosti, se je naposled le odločila za potovanje. Na gradu je našla številno izbrano družbo, v številni soprogo onega inozemskega ministra. Grof se ji je zahvalil za uvidevnost in je takoj zvečer poklical duha. Slednji je predvsem pozdravil gospo N. in ji sporočil, da dobi odgovorno poslanstvo. V dogledni bodočnosti da bo doživela Rusija velike dogodke, čeprav ni točno označil roka. Nepričakovani mednarodni zapletljaji z udeležbo onega ministra, čigar soproga je bila navzoča pri seji, bodo pospešili Stalinov padec. Vojna letala bodo zasula z bombami njegovo bivališče in tako bo končal sedanjí diktator. Odrešenik, ki mu je namenila uso-da vodilno vlogo pri teh dogodkih, biva zdaj v emigraciji. Duh ni povedal njegovega imena, temveč je samo opisal zunanost. To je plavalas mladenič visoke postave s pravilnimi potezami, lepim nosom in plamtečimi preroškimi očmi. V svoji izredni skromnosti niti ne slutí svojega visokega poslanstva. Gospa N. ga mora poiskati, ali vsaj poskrbeti za razširjenje duhovih vesti. Čim bodo dosegle izvoljenega, se bo ta zavedel svoje naloge. Po razodetju bo dobil izreden vpliv in zbral sredstva, da strmoglavi sovjete. Dobri duhovi, ki varujejo Rusijo, ji sporočijo, da je časa njenih muk že polna in da bo kmalu rešena. Dosegla bo izredno blagostanje, imela bo velik mednarodni vpliv, njena kultura in jezik pa se bosta razširili po vsemu svetu. S to izjavo je sklenil duh svoje poročilo in so navzoči takoj sestavili podroben zapisnik... To je zgodba, ki baže kroži zadnje tedne med ljubljanskimi Rusi. Prinašamo jo, kakor je to storilo beograjsko »Novo Vremja« od 10. t. m. in za njim drugi emigrant-ski listi, nismo pa pooblašteni objaviti udeležencev. Sto let po kongresu iz leta 1821. bo torej naše mesto zopet odločno poseglo v rusko zgodovino!

Mednarodna borba proti zobnim boleznim

V Bruslju zboruje ta čas mednarodni kongres zobozdravstvene stroke, ki se ga udeležilo po svojem zastopniku tudi Društvo narodov. Ta zastopnik je izjavil, da smatra Društvo na-

Boj proti suši v Ameriki
Suša, ki že več tednov vlada v Ameriki, preti uničiti vse poljske pridelke. Da se obvarujejo še večje škode, namakajo poljedelci svoja polja na način, kakor ga kaže naša slika.

Sportne obleke

za kolesarje, turiste, lovce ter Bajaco preobleke v največji izbori pri tvrdki Drago Schwab, Ljubljana.

Po dnevu, ki ste ga prebili na svežem zraku,

po sportu in sprehodu, po lepi vožnji ali potovanju, Vas ne bo nobena stvar popolneje okrepila kakor kopel s "4711". Že Rimljani, ki so zlasti imeli smisel za negovanje telesa, so, da se osvežijo, primešali v kopel vonjave esence. Danes se jemlje samo dragoceni "4711", čije divno osvežujoča moč naglo odpravi vsako utrujenost, poživlja živce, a telo preveja z divnim vonjem. Pravi Eau de Cologne nosi svetovno znano številko "4711" in modrozlato etiketo.

"4711" se ne prodaja odprto, temveč samo v originalno zaprtih steklenicah z modrozlato etiketo. Da ne dobite kake potvorbe, zavrnite odločno odprto blago.

& 4711 Eau de Cologne

Anton Čehov:

Kirurgija

V občinski bolnišnici. Ker je bil odšel pravi zdravnik v bližnje mesto na lastno poroko, ga nadomestuje padar Kurijat, debeluh kakšnih štiridesetih let, s široko jopo iz težke sive svile in obledelimi hlačami. Na obrazu mu bereš, da se z zadovoljstvom zaveda svoje važne funkcije. Cigara, ki jo drži med kazalcem in sredincem, zasmrja sobo.

Vstopi cerkovnik Vonniglasov, dolg in zastaven možakar v dolgem temnem plašču, ki si ga je stisnil okrog trebuha z usnjenim pasom; desno oko mu je napol zaprto in bolno od kroničnega katarja, na nosu mu sedi bradavica, ki bi jo od daleč zamenjal za muho. Vstopi v zadregi, se ogleduje naokrog, išče in ker ne najde svete podobe, se pokriža pred veliko steklenico kisline; nato potegne iz žepa rdeč platnen robec, vzame iz njega blagoslovljen kruhek, se prikloni in ga položi na mizico pred padarja. »Dober dan,« se zazdeha temu. »Kaj hočete?«

»Dober dan,« odgovori Kozmič, iščem vas... Davi sem se bil pravkar spravil s svojo staro na čaj... pa še nisem pil. Čajna beseda... niti kapljice vina nisem spil. Komaj sem pristavil skodelico k ustnicam, začutilim bolečino... bolečino, vam rečem, da je ni bilo prestati... in ne samo v zobu, ampak v vsem delu čeljusti. Boli me, vse zama, boli me!... začutilim nekaj v ušesu, oprostite kakor če bi imel v njem iglo ali žebelj. Prav tako... bode me, bode... Potrpeljen! Vse v pokoro za moje grabe.

Kergij Kozmič! Tudi davi po maši, mi je vrag očital... »Postal si malopridnež. To si postal! Poješ v zboru, da ni razumevanja tvojih besed ne bele ne črne!« Nu to si mislim tudi jaz! Kako pa boš pel vprašam, če si v ustih otekel kakor kumara, oprostite, in nisi zatislil očesa vso noč?!

»Razumel sem... Sedite... Odpri usta...« Vonniglasov se pokori. Kurijat namršči čelo, pregleduje usta in med zobmi, ki so vsi rumeni od časa in tobaka, odkrije enega z veliko luknjo.

»Diakon mi je svetoval na lice obliž iz žganja in hrena, ki mi ni pomagal nič... Glicerija Anisimovna, Bog ji daj dobro, mi je posodila blagoslovljeno nit s Svete gore, da si jo ovežem okoli desnega zapestja, in mi je svetovala, naj si izpiram usta z mlačnim mlekom... Nit sem privezal okoli zapestja; a kar se tiče mlačnega mleka, vam priznavam odkrito, sem se zbal kazni božje... Saj smo v postu!«

»Neumni predsodki... Kratak odmor... Treba ga izdreti!«

»Nič ne ve bolje od vas,« odgovori Kozmič... Niste zaman študirali... Vi odločate, kdaj je treba izdreti in kdaj se da izlečiti z vašimi leki... Vi ste naš dobrotnik... Bog vam ohrani zdravje... Prosimo ga noč in dan za vas... in ga bomo vedno prosili... do smrti...«

»Nu, nu! Neumnosti!« ugovarja padar skromno, ko se približuje neki omari in stika po njej za kirurški orodjem. »Ba... kirurgija... otročja igra! Malo izkušnje in mirno roko... Baš te dni me je obiskal posestnik Aleksander

Ivanovič Egipicki, če ga poznate... tu-li njega je bolel zob... To vam je vpluden gospod, ki vprašuje za vse in hoče vedeti vse... Prijel me je za roko in me poklical po imenu in priimku... Bil je sedem let v Petrogradu in je preizkusil vse tiste profesorje... Pa sva se pomenila o marsičem... Za božjo voljo me je rotil, odpraviti mi to muko, dragi Sergij Kozmič... Pa zakaj ne? Gotovo zoba ne izdereš vedno, moraš se nato razumeti... Zobje so različni in različni so načini, da jih izdereš... Tega s temi kleščami, onega z onimi, kakor je...«

In padar je izbral z mize klešče, jih malce vprašujoče ogleduje, potem zmaja z glavo, jih odloži in si izbere druge.

»Odpri dobro usta,« reče in se približa cerkovniku, »še bolj, še bolj... V hipu vam pomorem... kakor da bi spili kozarec vode... Majhen ures v desni, udareček, in vse bo končano...« (tako govoreč, je prerezal desni) »in vse je končano!«

»O naš angel varuh! Vsi drugi smo tepci... Blagor vam, ki ste se šolali!« »Molčite! Ne gre govoriti, kadar imate usta odprta!... To na primer je zob, ki ga je lahko izdreti; slabo je, če ostane sama korenina... Eh, to ni nič...« (nastavi klešče) »Potrpeljen, ne ganite se... Mirno!... V minuti bo končano...« (vleče) »Glavno je, da ga znate prijeti, ne da bi ga zlomili...« (potegne)... krono.

»Bog vas blagoslovi... Sveta Maj... Uh... Uh... Uh...«

»Ne, ne proč roke, ne dotikajte se... opravim jaz...« (potegne na vso moč)

»Trenutek... potrpljenje... Ore, gre... Ni najlažja stvar na svetu izdirati zobe, veste...«

»Bog vas... (zatuli)... Vsi angeli... svetniki... Joj! joj!... Izvleci ga že vendar!... Ze sto let ga vlečeš...«

»Tako je pač s kirurgijo... Ne uspeš vedno na prvi mah... že gre... gre...« Vonniglasov privzdigne noge, da se dotikajo kolen, si zvija prste, sopiha kakor parni kotel in oči mu lezejo iz jamic; obraz mu je rdeč in znojen, oči pa solzne. Kurijat se sklanja nad cerkovnikom, sopiha in vleče, vleče.

Pol minute pekla... Klešče zdrsi ob kosti in zob jim uide; Vonniglasov skoči pokonci, si otipava usta in opazi, da je zob miren in trden na svojem prejšnjem mestu.

»Dosti zaleže tvoje izdiranje,« se oglasi z jokavim in istočasno posmehljivim glasom. »Naj te na ta način vleče sto tisoč zlodjev na onem svetu za noge! Hvala!... Če ne znaš izdirati zob, vsaj ne ubijaj svojega bližnjega!«

»In ti, čemu se dotikaš?« ga zavrne padar ljuto. »Jaz ga zgibam, ti ga vračš na prejšnje mesto in me povrhlu še obkladaš s svojimi nesramnostmi, tepce...«

»Tepec si ti!«

»Hej, neumni kmetavs, misliš, da je izdirati zob kakor pojesti kos kruha? Kar poskusi, če si upaš!... Treba je drugače šole nego za opravek z zvonovili. (Ga oponaša) »Če ne znaš izdirati, če ne znaš izdirati... izdri sem ga tudi Aleksander Ivanovič Egipickemu in to brez teh komedij! A to je odličen človek, vpluden človek, ... In mi ni ustavljal

rok... Sedi... sedi, ti rečem!«

»O moj Bog, moj Bog!... Daj mi vsaj, da pridem do sape... Dobro, a ne vleci po malem! Dober udarec in konec!...«

»Glej, glej, ta bi mi hotel biti še za učitelja! Kakšni ljudje, sveti Bog! Kako bedasto ljudstvo! Sedi!... in odpi usta!« (Nastavi klešče) »Eh da, dragi moj! Kirurgija ni igra za otroke! Ni kakor maševanje... (Vleče) »Bodi miren... Tvoj zob je pa star in ima korenine poteseno globoko...« (Vleče) »Bodi miren. Tako... tako... bodi miren... Evo ga. evo...« (Krah!) »... Saj sem vedel!«

Vonniglasov ostane kakšno minuto megiben, oči mu bulijo v praznino, obraz mu je bled in ves znojen.

»Vzel sem napačne klešče...« mrmra padar zase. »Lepa smola!«

Ko se je cerkovnik zavedel, si porine roke v usta, se otipava in na mestu potvarjenega zoba začuti dve koščeni konici.

»Vrag te naj odnese!« zarjove. »Heredože te je dal sem, da nam boš v nesrečo, pes!«

»Kar nadaljuj s svojimi nesramnostmi!« mu odvrne padar in odlaga klešče. »Osel! Ali ti niso dovolj namletili hrbta v semenišču? Aleksander Ivanovič Egipicki, ki je bival sedem let v Petrogradu in je odličen mož, mi ni rekel besede... In on nosi obleke po sto rubljev!... In ti, živina, kaj misliš, da si? Beži saj ne boš ornil od tega!...«

Cerkovnik pobere z mize svoj blagoslovljen kruhek, ga zavije v rdeči robec in z roko na licu se vrača domov...

Iz uradnih in drugih službenih objav

Dražbe nepremičnin: Pri okrajnem sodišču v Brezjah 30. avgusta ob 9. uri: travnik, vinograd in pašnik zemlji, knj. Vitja vas, vl. št. 867. Cenila vrednost 1547,50 Din. Najmanjši ponudek 1032 Din. — Pri okrajnem sodišču v Dol. Lendavi dne 16. septembra ob 9. uri: zemlji, knj. Dobrovnik, vl. št. 92, 479, 202, 626, 729, 923, 924, 802, 951, 1151 in 1497. Cenila vrednost 88.050 Din. vrednost pritlikline 2880 Din. najmanjši ponudek 58.704 Din. — Okrajno sodišče v Kranjski gori dne 15. oktobra ob 7. zjutraj: na licu mesta na Savi št. 25 (pri Jesenicah) zemlji, knj. Jesenice, vl. št. 113, 29, 114, 150, 159, 174, 281, 308, 524 (šestinka), 422, 446, 513, 525 (četrtinka) 579, 580 in 581 ter zemlji, knj. Planina, vl. št. 83. Cenila vrednost 1.649,628 Din 14 p, najmanjši ponudek 1.099,341 Din 8 p.

Iz trgovskega registra: Nova vpisa: Trdka Braun Terezija, trgovina z deželimi pridelki in surovimi kožami v Mariboru. Koroska cesta št. 21. — Trdka Borko Josip, trgovina s sadjem v Vodranem št. 32. Imetnik: Borko Josip. — Spremembe: Mariborska tekstilna tovarna, d. z. o. z. v Mariboru. Družba temelji odsej na pogodbi z dne 31. julija 1924, spremenjeni z notarskim pismom z dne 19. julija 1930, opr. št. 4121. Pravico, zastopati družbo, imata po dva poslovodja ali en poslovodja z enim prokuristom kolektivno. Prokurist vselej s pristavkom p. pa. (per procura). Prokura se je podelila Alfredu Baitschek, priv. uradniku v Mariboru, Koroskeva ulica št. 7.

Razpis del: Mestna občina Ljutomer razpisuje napravo nafta in tehničnega poročila in proračuna za gradbo propusta na železniški progi Ormož-Murska Sobota km 19,5—19,6. Ponudbe do 30. avgusta. — Ista občina razpisuje oddajo zidarskih, tesarskih, mizararskih, ključavničarskih in kleparskih del pri adaptaciji prejšnje elektrarne v klavnu. Ponudbe do vseh dne 5. septembra. — Ista občina razpisuje oddajo naprave regulacijskega načrta in katastrske mape za mesto Ljutomer. Ponudbe do 30. avgusta. Podrobnosti o vseh teh razpisih pri uradu mestne občine Ljutomer.

Z Jesenic

Izjava po jesijski katastrofi prizadetih posestnikov. Prejeli smo: Podpisani, po plazovni katastrofi prizadeti hišni posestniki tem potom kategorično izjavljamo, da nas mestna občina Jesenica vobče ni obvestila in odredila, da naj izpraznimo ogrožene hiše, kakor se je o tem poročalo v sobotni in nedeljski številki »Jutra«, pač pa smo podpisani, v trdni zavesti, da nam preti nesreča, iz lastne inicijative izpraznili po plazu ogrožene hiše in stanovanja. Novak Alojzij, Klemen Peter, Hrovat Valentin.

Iz Ptuja

Odlični gost. V Ptuj se mudi že dalje časa znani arheolog prof. dr. M. Abramovič in proučuje znane ptujске starine. Gre mu baje med drugim tudi za razkritje nekakega keltskega svetišča na Pohorju. V soboto se je vršila na prostoru Male vojašnice komisija mestnega sveta, ki je proučevala, kako bi se ta prostor zadal, da bi bil v okras mestu ter čim prijetnejši. Definitivnega se ni sklenilo nič. K zasedavi tega prostora se ne prijavili: Kmečka hranilnica in posojilnica. Nabavljajna zadruga državnih uslužbencev, ter eventualno tudi Sokol KJ, ki bi tam postavil Društveni dom. Interesenti so pozvali, da do konca t. m. predložijo točne načrte, da medtem tudi proučijo rentabilnostno možnost izvedbe načrtov, nakar šele se bo mestni svet definitivno odločil, kateri načrt bo osvojil.

Narodna strokovna zveza je imela v nedeljo svoj redni občni zbor v Društvenem domu. O stanovskih zadevah je poročal strokovni tajnik, tovariš Vlado Kravos iz Ljubljane. Zbor je bil dobro obiskan. Članstvo je bilo pozvano, da se udeleži polnoletnega Zveznega kongresa, ki se bo vršil 7. septembra v Mariboru. Izvoljen je bil nov odbor s predsednikom tov. A. Blažekom. Želimo novemu odboru uspešnega delovanja in uspeha!

Poprava Masarykove ceste. Progova na sekciji dr. železnice gradi na Masarykovi cesti nov hodnik. Bilo bi dobro, če ob tej priliki tudi še cesto samo z valjarjem utrdi, da bo mogoč promet s kolesi in vozili, zlasti še, ker bo odslej na hodniku kolesarjenje zabranjeno.

Iz Trbovelj

Beda rudarskih upokojencev je splošno znana. Vsako ve, da pokojninsko vprašanje rudarjev ni urejeno. Ta predmet je stalno na dnevnem redu in menda ni uvidevnega človeka, ki predmetnih stremiljen rudarjev ne bi podpiral. Upokojenci si pomagajo, kakor vedo in znajo, ker je gotovo, da s skromnimi pokojninami 400 Din mesečno ne morejo živeti. Mnogi od njih imajo veliko število nepreskrbljenih družinskih članov, mnogi težke in dolgotrajne bolezni v hiši. Rudniki so v mnogih primerih uvideli težavni položaj in jim dovolili delo v rudnikih, da h pokojninam dobe upokojenci stranski zaslužek. Vsi upokojenci vseh poklicev morajo tako delati. »Slovenec« pa je nedavno zapisal, da ni pravilno, da upokojenci dobe skromen stranski zaslužek, in zahteva, da se mora ta čas dela v rudniku pokojnina črtati. Upamo, da rudniki temu nesocialnemu nasvetu ne bodo sledili!

Iz Murske Sobotе

Gimnazija. Odlični krogi so obveščeni, da ni misliti na to, da bi bili samoupravni višji razredi na soboški državni realni gimnaziji priznani z letošnjim šolskim letom kot banovinski zavod. Ker pa je vsak napor, ki bi bil potržen za drugačno povoljno rešitev tega nesrečnega vprašanja že a priori zavrnjena energija — v situaciji kakršna je danes — opozarjamo sedmo in osmošolce, da razmišljajo zdaj o tem, kje in kako bodo nadaljevali svoje študije. Pričetek šolskega leta je tu, oficijelnih obvestil, žal, niso od nikogar dobili. Zato naj ne računajo več z možnostjo, da bodo letos lahko študirali v Murski Soboti. Gotovo pa je, da se bo vršilo vpisovanje v peti razred, ki se bo otvoril v vsakem primeru. Za šesti razred pa bo padla odločitev te dni.

Cudne manire. Gostovala je tu neka mala skupnica igralcev iz Beograda. Nastopali so v starih francosko-nemških skečih »Kako se s palico krote žene« itd.) in pa solistovskih komičnih točkah (imitacija lokomotive, godal in drugo) — in kar so podali, je bilo s stališča zabave željnega občinstva dobro, mestoma celo prav dobro. In nihče jim ne bi nič rekel, ki so se jih poslužili, da so napolnili gledališče. Ako nisi takoj kupil vstopnice, si moral biti pripravljen, da boš zvedel, da si madžaron in še kaj hujšega. Sokolu, ki je zahteval od njih samo povrnitev efektivnih izdatkov, teh niso plačali sami, ampak so se podali k županu in ga pripravili do tega, da je občina plačala ta potrošek, na glavarstvu jim niso mogli dopovedati, da morajo plačati minimalno policijsko takso, itd. Gospoda, pred budnim očesom krvnega nasprotnika tu na meji smemo in moramo zahtevati največjo obzirnost in paznjo od vsakogar!

Baletni večer. Skupina baletk Ljubljanske opere (bile so to gospodične: Smerkol Vali, Haberle Ada, Pavšič Gizela in Brdar Rezi) so nastopile v soboto pod okriljem soboškega Sokola pred številnim občinstvom, ki sicer radi dan prej izvajanje kabaretnega večera ni popolnoma napolnilo obširne dvorane, ki pa je s tem večjim veseljem ugotovilo, da balet ljubljanske opere ni prazno igračenje, ampak resno in trdo delo z zmognimi in požrtvovalnimi članicami. Teh gotovo ni vodila na neprijetno pot želja po zaslužku, ki jim ga naša današnja provinca itak dati ne more — hotele so gotovo najti le priznanje za svoje delo, s katerim so izoblikovale prirojeno jim talent. Posetniki večera v Murski Soboti so bil zelo, zelo prijetno iznenadeni.

Priznanje. Sokolsko društvo v M. Soboti je dobilo inspekcijo. Gospode je predvsem zanimal novi dom, ki se jim je zdel vzorno urejen. Tloris in razvrstitev prostorov smatrajo za tako posrečen, da bodo predlagali enakega vsem manjšim krajem. Za stavbenega tehnikarja g. Slavka Vidmarja, ki je načrt napravil Sokolu popolnoma brezplačno, vsekakor lepo priznanje.

Szapyary. Interesenti za inventar v gradu Szapyary se še vedno oglašajo. Posebno ob nedeljah in praznikih je polno avtomobilistov, ki si pridejo ogledovat premičnine. Podoba je, da se bo moglo dražbo nadaljevati v 10 do 14 dnevih.

Kartografski institut v Beogradu je poslal v naše kraje četico oficirjev in vojakov, ki pridno merijo in beležijo po Prekmurju in sosedni Prekiji. Delali bodo tu menda do konca oktobra. Komendant polkovnik, ki se je začasno naselil v Ljutomer, išče stanovanje v Murski Soboti.

Dopisi

STRAZIŠČE PRI KRANJU. Prostovoljno gasilno in reševalno društvo priredi v nedeljo 24. t. m., v primeru slabega vremena pa 31. t. m. veliko tombolo na Panta pred gasilnim domom. Tombola bo do sedaj ena največjih v Strazišču. Glavni dobitek: krasna spalna oprava z psiho, ženski šivalni stroj, moško kolo, zaboj sladkorja, 100 m platna, kompletna kuhinjska posoda iz porcelana, kompletna posoda za kavo, kompletna posoda, več kosov svile in nad 300 lepih dobikov. Ker je število tablic omejeno, opozarjamo, da jih že vnaprej pridno kupujte. Kdor hoče biti srečen in vesel, naj poseti to človekoljubno prireditev. Čisti dobiček za rešilni avto-bil.

SV. PETAR V SAVINJSKI DOLINI. Sokolsko društvo ima svoj javni nastop 24. t. m. Po telovadbi prosta zabava s plesom in srečelovom. Sodeluje priznana dobro železničarska godba iz Celja. Zaradi ugodnih železniških in avtobusnih zvez pričakujemo obilne udeležbe. Na svidenje!

Kaj briga druge ljudi

Če v svojem stanovanju uničujete golazen. Uporabljajte zato »PIRETRIN«, ki pri brezopojno sigurnem učinku prijetno diši, kot bi brizgali s sredstvom za razkuženje zraka po svojem stanovanju. Ako in dokler ne dobite v trgovini »PIRETRINA«, sporočite nam z dopisnico, pa vam bomo dostavili z obratno pošto po povzetju pol litra »PIRETRINA« z brizgalnico vred za Din 55.—. Če pa brizgalnico že imate, tedaj vam bomo poslali samo ploščenko »PIRETRINA« (pol litra) za Din. 35.—. 292/IV

„PIRETRIN“ d. d.

Zagreb, Branimirova 43.

POZOR!

Nacional - registrirane BLAGAJNE

nove in rabljene, s tovarniško garancijo, kakor tudi originalni NRK pribor dobite edino pri našem za dravsko banovino avtoriziranem zastopniku g.

Leonu Tavčarju, Ljubljana, Streliška ulica št. 22/II,

po originalnih tovarniških cenah.

Pojasnila glede različnih modelov daje imenovani brezplačno, ne da bi bili obvezani k nakupu.

Predno se odločite za nakup kontrolne blagajne, zahtevajte tudi naše ponudbe.

NATIONAL CASH REGISTER PROMETNO

PODUZEČE Zagreb, Ilica 11. Telefon 61—20.

Merilca za rudnik (Markscheider)

z boljšo prakso potrebujemo za takoj.

11480

Sele sedaj sem sprevidel, da ni zdravja brez dobre prebave želodca. Pritlik v želodcu, pogosta vrtoglavost, glavobol, nespečnost, sopni okus, vzpehavanje, hemoroidi (zlati žila) so navadno posledica mučne zaprtosti. V vseh teh slučajih je najbolje jemati

LAKSIT

ki je najprijetnejši za zaužitje, ker ima vonj in okus čokolade in je najcenejši. — Originalna škatlica za 12kratno uporabo stane v vseh drogerijah in lekarnah 10 Din. — Po pošti razpošilja

DVORSKA LEKARNA, BOGOJEVICA, SKOPLJE

Prodaja se v javnih skladiščih (Balkan)

v Ljubljani, dokler traja zaloga:

VINO

OPOLO in BELO dalmatinsko od 12 gradov po Din 4 liter. (Za mesto Ljubljana se plača še Din 3:50, za okolico pri odjemu najmanj 50 litrov pa samo 1 Din drž. trošarine na 1 liter.) 11562

Vse popolnoma zdravo, naravno, dobrega okusa in lepe barve. Redka prilika.

Conco azbestni produkti

Isolacije železobetonskih streh, teras, mostov in zidov zoper VODO in VLAGO, pločevine zoper RJO itd. obvarujejo v desetletja

The Continental Products Co., Euclid — Ohio, U. S. A.

Samoprodaja za Jugoslavijo: MIRKO MARMOLJA, Maribor, Cankarjeva ulica št. 26. 11487

Zahtevajte cenik!

H. Suttner, Ljubljana 4

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine

Lastna protokoliрана tovarna ur v Švici

Prešernova ulica št. 4. (Poleg frančiškanske cerkve.)

Birmanske ure za dečke od Din 44.— naprej. Birmanske zapestne ure od Din 70.— naprej.

Zahtevajte cenik, gratis in franko. 271

Čitajte Jutrove male oglase, ki imajo uspeh!

Zahvala

Za izraze sočutja, ki smo jih prejeli ob priliki izgube naše predrage matere, tašče, stare matere, gospe

Živko Marije

vdove po nadučitelju

se najsrčneje zahvaljujemo. Zahvaljujemo se čestitim gg. duhovnikom, darovateljem krasnih vencev in šopkov, pevskemu društvu »Zarja«, glasbenemu društvu »Drava« in zastopnikom pevskega društva »Maribor«, pobrezki požarni brambi in »ženski zvezi« ter vsem, ki so predrago pokojnico v tako obilnem številu spremili na njeni zadnji poti. Ker se nam je nemogoče zahvaliti vsakemu posebej, izrekamo vsem: Bog plačaj!

Maribor, Slov. Bistrica, Poljčane, Studenica, dne 18. avgusta 1930. 11499

Žalujoči ostali.

Potrjim srecem naznanjamo žalostno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, oče, stric, gospod

Jakob Gruden

mesar

dne 18. t. m., previden s sv. zakramenti, mirno v Gosposu zaspal.

Pogreb dragoga pokojnika bo v četrtek, dne 21. avgusta 1930 ob pol 5. uri iz mrtvaške veže splošne bolnice k Sv. Križu.

Ljubljana — Moste, dne 19. avgusta 1930.

Žalujoči: ANA GRUDEN, soproga. — LIDICA in JAKEC, otroka, in ostalo sorodstvo.

Pogrebni zavod Gajšek Ivan, Vodmat. 11501

